

ATCERIES
abonēt

«NOVADNIEKU»

augustam un pārējiem
gada mēnešiem
modernizētajās
«Latvijas Pasta»
nodaļās
līdz 25. jūlijam,
pārējās pasta nodaļās
un pie pastniekiem
līdz 21. jūlijam.

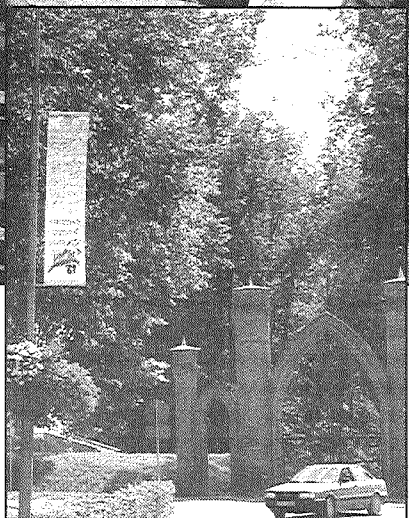
Preiļu pilsētas svētki — sirsnīgi un izjusti

● 17. un 18. jūlijā Preiļi svinēja 81. dzimšanas dienu



● Par spīti vispārējai ekonomiskajai krīzei un sarežģītajiem finansiāliem apstākļiem Preiļi 17. un 18. jūlijā atzīmēja pilsētas 81. dzimšanas dienu. Pašvaldības deputāti līdzekļus šim pasākumam bija atvēlējuši jau gada sākumā. Tik plaši kā astoņdesmitgades svinības tie gan neizvērsās, taču bija mīļi, izjusti un sirsnīgi, apliecinot, ka svētku priekam un pozitīvam noskaņojumam nav vajadzīgi desmiti un simti tūkstošu latu.

► Turpinājums 3. lappusē.



Vidusskolu beidzēji saņēma sertifikātus par savām zināšanām

Pagājušās ceturtdienas, 16. jūlija, pēcpusdienā rajona izglītības pārvaldē vidusskolu direktori no rajona izglītības pārvaldes speciālistes Dzintras Šmukstes saņēma paciņas ar svarīgiem dokumentiem — Izglītības satura un eksaminācijas centra (ISEC) apstiprinātajiem novērtējumiem centralizētajos eksāmenos, ko nogādāja uz skolām un izsniedza savu vidusskolu 12. klašu beidzējiem. Tagad jauniešiem paveras plašas iespējas — izvēlēties sev piemērotāko augstāko mācību iestādi.

«Ļoti patīkami, ka arī šogad labus rezultātus eksāmenos sasnieguši Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi,» teica Dz.Šmukste. «Ši mācību iestāde vienmēr lepojusies ar savu skolēnu panākumiem un pilnā mērā to var darīt arī pašlaik. Kopumā rajona skolās rezultāti ir labi, mazāk nekā pērn saņemts F vērtējums. Uztrauc vienīgi fakts, ka vidusskolu beidzēju vidū bijuši špikotāji. Oficiāli varu teikt, ka tas attiecas uz divām

rajona skolām. Līdz ar to šie audzēkņi nav saņēmuši vērtējumu atsevišķos priekšmetos.»

Izglītības pārvaldē «Novadnieks» sastapa Vārkavas vidusskolas direktori Anitu Vilcāni un Riebiņu vidusskolas direktori Inetu Anspoku. Arī viņas atzina, ka abu skolu absolventi eksāmenos parādījuši labas zināšanas, kas viņiem dod iespēju turpināt mācības augstskolās.

«Esmu apmierināta, jo sertifikātos ir vairāki A līmeņi, kā arī B un C līmeņi, toties neviena audzēkņa zināšanas nav novērtētas ar zemāko F līmeni,» teica A.Vilcāne. «Neskatoties uz to, ka vidusskolā uzņemam visus bez konkursa, bērni cenšas, tāpēc arī rezultāti ir labi. Šogad 12. klasi beidza 14 jaunieši. Tālākie plāni saistās ar studijām augstskolās — Rīgas Tehniskajā universitātē, Latvijas Universitātē un citur. Pagaidām gan tie ir tikai plāni, jo vēl ir daudz neskaidrību, piemēram, par to, vai izvēlētajās specialitātēs būs budžeta vietas, kādi būs ģimeņu finansiālie apstākļi. Tomēr mājās sēdēt jaunieši negrasās, lai gan arī uz ārzemēm braukt nedomā.»

Līdzīgi eksāmenus un jauniešu nākotnes iespējas vērtēja Riebiņu vidusskolas direktore I.Anspoka. «Vidējo izglītību šogad Riebiņos ieguva 12 jaunieši. Klase bija ļoti spējīga, kolektīvs saliedēts un aktīvs ne tikai mācībās, bet arī ārpusstundu darbā. Tāpat guva panākumus dažādos konkursos. Dažu audzēkņu ideju un darbīguma mums noteikti pietrūks. Eksāmenus visi nokārtoja veiksmīgi, tomēr bērni izjūt satraukumu — kā būs turpmāk, kur mācīties. Galvenais ir bažas par to, vai ģimenēm būs pietiekams finansējums bērnu mācībām augstskolās. Laukos daudziem pašlaik klājas grūti.»

Abas skolu direktores visvairāk satraucas par to, ka valstī nav nekādas skaidrības par nākotni, par to, kādas profesijas būs pieprasītas un nepieciešamas pēc gadiem četriem vai pieciem, kad šodienas absolventi būs ieguvuši augstskolu diplomus. Lai nu kā, bet «augstākā izglītība pati par sevi jau ir vērtība, tāpēc sēdēt mājās un gaidīt, kad parādīsies pieprasījums, nav pareizi,» piebilst A.Vilcāne.

Turpinājums 2. lappusē.

ZIŅAS

Parakstīts līgums par kaimiņattiecību attīstību starp Latgali un Vitebskas apgabalu

15. jūlijā parakstīts līgums par kaimiņattiecību attīstību un sociāli ekonomisko sadarbību starp Latvijas Republikas Latgales plānošanas reģionu un Baltkrievijas Republikas Vitebskas apgabala izpildkomiteju, «Novadnieku» informē Latgales plānošanas reģiona preses sekretāre Zane Ločmele.

Vitebskas apgabala izpildkomiteja organizēja Starptautisko investīciju forumu starptautiskā mākslas festivāla «Славянский базар в Витебске» pasākumu ietvaros. Forumā viesi un dalībnieki varēja iepazīties ar Vitebskas apgabala investīciju piedāvājumiem, perspektīviem investīciju objektiem, dažādās ekonomikas nozarēs strādājošo uzņēmumu darbu. Pēc Vitebskas apgabala izpildkomitejas uzaicinājuma Vitebskas Starptautisko investīciju forumā piedalījās Latgales plānošanas reģiona delegācija.

Foruma ietvaros notika abu pierobežas reģionu vadītāju un pārstāvju sanāksme, kuras laikā tika pārrunāti sadarbības attīstības jautājumi. Svinīgā gaisotnē Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs Andris Vaivods un Vitebskas apgabala izpildkomitejas priekšsēdētāja pirmais vietnieks O.Mackevičs parakstīja līgumu par kaimiņattiecību attīstību un sociāli ekonomisko sadarbību starp Latvijas Republikas Latgales plānošanas reģionu un Baltkrievijas Republikas Vitebskas apgabala izpildkomiteju. Abas puses vienojās, ka jāsekmē sadarbība prioritārās jomās: ražošanas un uzņēmējdarbības potenciāla veicināšana, darba tirgus attīstība, investīciju piesaistīšana, transports un loģistika, kultūra, sports un tūrisms, ekoloģija u.c. Līgums paredz arī atbalstu kontaktu veidošanā starp abu reģionu privātā sektora pārstāvjiem, pašvaldībām, asociācijām u.c.

Latgales reģiona delegācijas sastāvā Vitebskas apgabalu apmeklēja A.Vaivods, Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs, I.Maļina-Tabūne, Latgales plānošanas reģiona administrācijas vadītāja, I.Kursīte, Latgales plānošanas reģiona Projektu plānošanas un ieviešanas nodaļas vadītāja un M.Bozovičs, Latgales reģiona attīstības aģentūras direktors.

TV3 šovam Koru Kari 2 pievienojas astotais koris!

TV3 nāk klajā ar satraucošu un pārsteidzošu paziņojumu — TV3 Koru Kari 2 pievienojas vēl viena pilsēta un tās koris! Šī rudens gaidītākajam šovam pievienojas Preiļu pilsēta un tās pārstāve operdziedātāja Ilona Bagele, kura jau 30. jūlijā aicinās dziedāt gribētājus uz atlases konkursu, lai radītu kori, kas pārstāves Latgales pusi. Kopumā TV3 Koru Karos 2 rudenī tiksies astoņi kori — Jelgavas, Rīgas, Madonas, Jēkabpils, Cēsu, Liepājas, Preiļu un Valmieras. Atliek vien novēlēt — lai labi skan! Nenokavē atlases konkursu Preiļos 30. jūlijā pulksten 13.00, Preiļu kultūras namā, Raiņa bulvārī 28 ar Ilonu Bageli.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Šogad graudaugu cenas būs zemākas nekā pērn

Šogad graudaugu cenas būs zemākas nekā pērn, informēja AS «Rīgas Dzīvamnieks» ģenerāldirektors Sandis Jansons. Viņš norāda, ka šonedēļ vēl nav zināmas precīzas iepirkuma cenas, jo tās var mainīties ik dienu. To var ietekmēt gan situācija pasaules tirgos, gan laika apstākļi Latvijā. «Rīgas Dzīvamnieks» savas iepirkuma cenas publicēs no 26. jūlija. Šonedēļ ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO) paziņoja, ka graudaugu raža pasaulē 2009. gadā būs mazāka par prognozēto, samazinoties ražai dažās galvenajās ražotājvalstīs, taču lielie uzkrājumi nodrošinās piegādi. Sagaidāms, ka graudaugu raža pasaulē 2009. gadā samazināsies par 3,4% līdz 2,209 miljardiem tonnu, teikts FAO paziņojumā, līdz ar to samazinot iepriekšējo prognozi par 10 miljoniem tonnu. Kritumu izraisīs ražas un sējumu platību samazināšanās, jo stimulu galveno ražotājvalstu fermeriem atņēma cenu kritums pagājušajā sezonā, norāda FAO. Neraugoties uz ražas samazināšanos, graudaugu piegādes kopapjoms gandrīz nemainīsies un saglabāsies tikpat augstā līmenī kā pagājušajā sezonā, pateicoties lielajiem uzkrājumiem. Sezonas beigās 2010. gadā pasaules graudaugu krājumi samazināsies par 1,32% — līdz 517,2 miljoniem tonnu.

Investīcijas kavē devalvācijas gaidas

Salīdzinot ar iepriekšējā gada pirmo ceturksni, tiešās ārvalstu investīcijas Latvijā ir sarukušas gandrīz 17 reizes. Iemesls šim dramatiskajam kritumam nav vienīgi globālā krīze. Investori nesteidz ieguldīt Latvijā naudu, jo gaida lata devalvāciju, saka ekonomists un uzņēmējs Jānis Ošlejs. Viņš uzsver, ka Latvijas bankas un valdības kategoriskā devalvācijas nolīgšana investorus nepārliecinās.

Latvija — visnetaisnīgākā valsts ES

Latvija ir visnetaisnīgākā valsts Eiropas Savienībā (ES), intervijā Latvijas Radio sacīja ekonomists un uzņēmējs Jānis Ošlejs. Viņš skaidroja, ka tieši mūsu valstī ir vislielākā starpība starp nabadzīgākajiem un bagātākajiem iedzīvotājiem. «Tas nav pareizi, tas nav ilgtermiņā uzturams,» sacīja ekonomists, norādot, ka agrī vai vēl iedzīvotāji sāks protestēt. Komentējot Latvijas valdības un Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) sarunas, Ošlejs norādīja, ka SVF nedomā tikai par naudu, bet arī par cilvēkiem. Tāpēc arī SVF ir skaidrs, ka jārūpējas par sociāli neaizsargātajiem iedzīvotājiem, jo pretējā gadījumā ir gaidāmi sociālie nemieri. Pēc ekonomista domām, Latvijai nepieciešamas izmaiņas nodokļu politikā, vairāk aplikot patērētāju un cenšoties neaizskart mazturīgākos iedzīvotājus un peļņu, ko uzņēmumi iegulda attīstībā. Kā raksturīgāko patēriņa nodokli Ošlejs minēja nekustamā īpašuma nodokli, ko būtu nepieciešams paaugstināt. Tas ļautu nākotnē izvairīties no kārtējā nekustamo īpašumu «burbuļa». **Pēc vēl viena «burbuļa» un vēl vienas krīzes Latvijas vairs nebūs,** brīdina ekonomists. Viņš arī atzina, ka SVF aizdevuma saņemšana ir ļoti būtiska Latvijai, jo pretējā gadījumā mūsu valsts piedzīvot vēl vienu spekulantu uzbrukumu nacionālajai valūtai.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (zūmālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Cilvēka prātam ir trīs atslēgas, ar kurām var atslēgt visu.
Tās ir: cipars, burts, nots. Jeb — zināt, domāt, sapņot.*

V. Igo

Vidusskolu beidzēji saņēma sertifikātus par savām zināšanām

Sākums 1. lappusē.

Gan viņa, gan kolēģe no Riebiņiem 16. jūlijā bija ieradusās arī uz tikšanos ar izglītības un zinātnes ministri Tatjanu Koķi. Lai gan skolu vadītājas jau iepriekš aptuveni zināja, ka valsts finansējums izglītībai samazināts, dzirdētais abām bijis šokējošs. «Ja jaunajā mācību gadā Vārkavas novadam paredzēts tik pedagogu likmju, cik iepriekš bija vienā vidusskolā, tā ir katastrofa,» saka A. Vilcāne. «Var jau slēgt visas novada pamatskolas, bet finansiālo situāciju tas neuzlabos. Mūsu ģeogrāfiskā izvietojuma specifika ir tāda, ka daudzi bērni droši vien izvēlēšies citu novadu skolas. Bet tas nozīmē, ka novadu *nožņaus* savstarpējie norēķini ar citām pašvaldībām. Par šo jautājumu esmu domājusi visu vasaru, bet, uzzinot aprēķinus, esmu nolēmusi, ka skolas administrācijai jātiekas ar novada domes vadību, deputātiem un jādome, ko darīt, no kā atteikties. Par 60 procentiem samazinātais finansējums — tas ir drausmīgi.»

Tikpat sarežģīta situācija ir arī Riebiņu novadā, kurā apvienojušies seši pagasti. «Paredzu, ka mūsu novada nomales cilvēki pilnībā tiks izslēgti no aprītes. Veidot pagastos skolu filiāles? Kā darbosies administrācija? Jautājumu un neskaidrību ir ļoti daudz. Pedagogi pašlaik devušies atvaļinājumā un iztieks ar to informāciju, kas pieejama



● Pavasari vidusskolēni kārtēja centralizētos eksāmenus. 16. jūlijā rajona izglītības pārvaldē saņemti izglītības satura un eksaminācijas centra apstiprinātie novērtējumi. Vārkavas vidusskolas direktore Anita Vilcāne (vidū), izglītības pārvaldes speciāliste Dzintra Šmukste (no labās) un Riebiņu vidusskolas direktore Ineta Anspoka ar audzēkņu rezultātiem ir apmierinātas. Foto: A.Šņepsts

publiskajā telpā, tāpēc neko vēl neesam apsprieduši. Jārēķinās arī ar to, ka novada domes jaunievēlētie deputāti tikko sākuši strādāt, arī viņiem jāapjauš situācija,» teic I. Anspoka.

Šī gada centralizēto eksāmenu rezultāti vidusskolās tiek apkopoti. Par secinājumiem «Novadniekā» stāstīsim kādā no turpmākajiem numuriem.

L. Kirillova

PREIĻU NOVADA DOMĒ

17. jūlijā Preiļu rajona padomes zālē notika Preiļu novada domes kārtējā sēde. Tika izskatīti vairāki paplašinātajam novadam būtiski un neatliekami risināmi jautājumi.

Dome ietaupīs 180 000 latu

Kā «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle, domes sēdē apstiprināts 2009. gada Preiļu novada domes budžets ieņēmumos Ls 4 670 369 apmērā, ar līdzekļu atlikumu uz gada sākumu Ls 139 681 apmērā, budžets izdevumos Ls 4 810 050 apmērā.

Domes deputāti apstiprināja arī pašvaldības speciālo budžetu ieņēmumos Ls 226 146 apmērā, līdzekļu atlikumu uz gada sākumu Ls 35 975 apmērā, izdevumos Ls 262 121 apmērā.

Apstiprināts arī jaunais Preiļu novada domes darba samaksas nolikums un domes darbinieku štatu saraksts ar izmaiņām, kas stāsies spēkā 2009. gada 1. septembrī.

Budžeta iestāžu finansēšana tiks veikta proporcionāli saņemtajiem ieņēmumiem un noslēgtajiem līgumiem.

Valdības noteiktais 150 000 latu samazinājums Preiļu novada domes budžetā tiks segts ar ietaupījumiem līdzekļiem 180 000 latu apmērā, ko sastāda pašvaldības un tās iestāžu un struktūrvienību darbinieku un deputātu algu samazinājums un savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem. No šā gada 18. maija domes darbiniekiem samazinātas algas par 20%, kas līdz gada beigām ļaus ietaupīt 125 000 latu, savukārt 55 000 latu tiks ietaupīti, jo pēc jauno pašvaldību izvei-

des nenotiks savstarpējie norēķini izglītībā par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem.

Iecelti Saunas un Pelēču pagastu pārvalžu vadītāji

Sakarā ar pašvaldību teritoriālo reformu Preiļu novadam tika pievienoti divi pagasti — Saunas pagasts un Pelēču pagasts.

Domes sēdē apstiprināti pagastu pārvalžu vadītāji. Pelēču pagasta pārvaldi vadīs **Iveta Stašulāne**, par Saunas pagasta pārvaldes vadītāju iecelts **Raimonds Rubins**.

Tā kā likumdošana neļauj savienot deputāta amatu un pagasta pārvaldes vadītāja amatu, līdzšinējā Preiļu pagasta centra līdzšinējais vadītājs Vitālijs Plivda domē turpmāk pildīs deputāta pienākumus un darbosies nekustamā īpašuma privatizācijas un atsavināšanas komisijā. Preiļu pagasta pārvaldes vadītāja amata vieta pagaidām vakanta.

Par iestāžu likvidēšanu

Sakarā ar administratīvi teritoriālo reformu pašvaldībās un Pelēču pagasta pievienošanās Preiļu novadam dome nolēma likvidēt Preiļu novada Pelēču pagasta pārvaldē Pelēču pagastiesu un Pelēču pagasta dzimtsarakstu nodaļu. Turpmāk minēto iestāžu funkcijas veiks Preiļu novada bāriņtiesa un Preiļu dzimtsarakstu nodaļa.

Pieņemts lēmums likvidēt arī Pelēču feldšeru vecmāšu punktu, kurš jau ilgāku laiku nestrādā, jo Pelēču pagastā darbojas privātā ārsta prakse.

Sakarā ar to, ka Preiļu pagasta ap-

dzīvotā vieta Liči atrodas līdzās pilsētai un Liču iedzīvotājiem ir izdevīgi izmantot pilsētā atrodošos iestāžu pakalpojumus, kā arī līdzekļu taupības nolī kā ar 2009. gada 20. jūliju nolemts likvidēt Preiļu novada kultūras centra struktūrvienību — Liču kultūras namu.

Notiks atkārtota izsole

Kārtējā sēdē deputāti apstiprināja novada domes nekustamā īpašuma privatizācijas un atsavināšanas komisijas 6. jūlija protokolu nr.1 par nenotikušo izsoli, jo nebija pieteicies nevienš pretendents nekustamajam īpašumam — nedzīvojamai telpai — noliktavas ēkai Liepājas ielā 52B, Preiļos. Nolemts atkārtoti nodot atsavināšanai pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu, samazinot izsolāmā objekta cenu par 20%.

Deleģēti pārstāvji darbam ārpus domes institūcijām

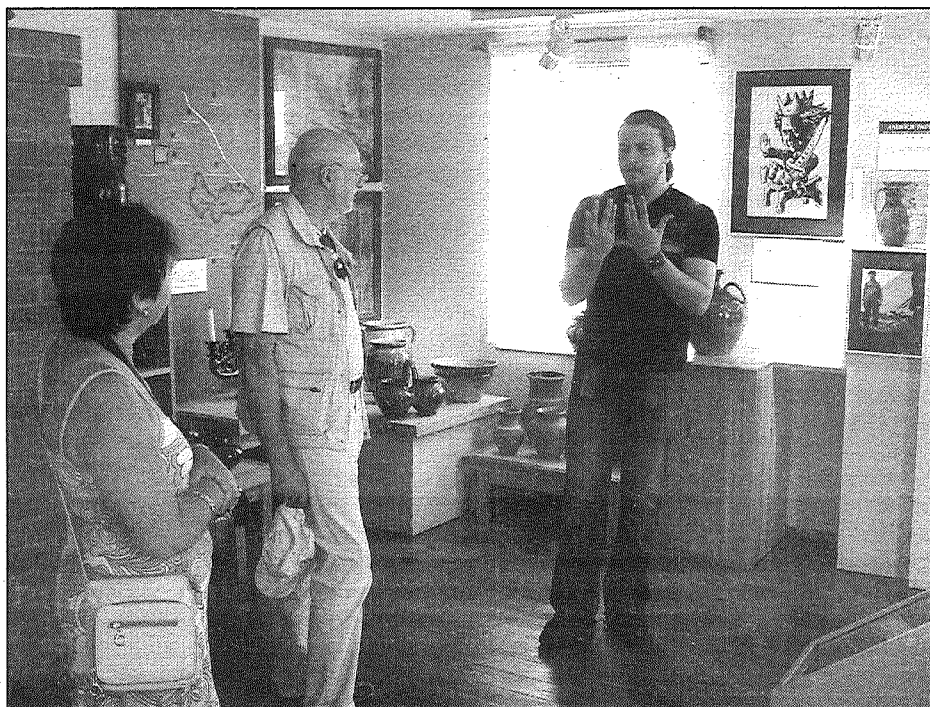
Sakarā ar Preiļu rajona padomes reorganizāciju darbam rajona pašvaldības reorganizācijas uzraudzības komisijā dome nolēma deleģēt Preiļu novada domes priekšsēdētāja vietnieku Jāni Anspoku.

Darbam Latvijas Pašvaldību savienības komitejās, lai piedalītos dažādu jautājumu izskatīšanā un ierosināšanā, Preiļu novada dome izvirzīja vairākus domes deputātus. Finanšu un budžeta komitejā darbosies Aldis Adamovičs, tehniskajā komitejā — Juris Kovaļevskis, sociālās komitejas darbībā piedalīsies Lauris Pastars, izglītības un kultūras komitejā — Oļegs Hļebņikovs, reģionālās un pašvaldību attīstības komitejā Preiļu novadu pārstāvēs Maruta Plivda.

Preiļu pilsētas svētki — sirsnīgi un izjusti



● Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja izstāde «Logu stāsti» mūsdienu bērniem, kuri uz pasauli raugās cauri plastmasas pakešu logiem, atklāja pārsteidzošas lietas.



● Keramikas klasiķa Polikarpa Čerņavska mazdēls Aleksandrs (attēlā no labās) darbnīcas apmeklētājiem, kuru vidū bija arī viesi no Ventspils, atklāja savdabīgo Latgales māla pasauli.

Sākums 1. lappusē.

Preiļi — nakti

Svētki sākās ar tradicionālajām nakts orientēšanās sacensībām pa Preiļu pilsētas ielām 17. jūlija vēlā vakarā. Preiļu 2. vidusskolas vieglatlētikas manēžā pulcējās ne tikai vietējie orientēšanās sporta entuziasti, bet arī sportisti no Aizkalnes, Rudzātiem un Līvāniem. Vairāk nekā 70 dalībnieki startēja sešās vecuma grupās un devās ceļā, lai sameklētu kontrolpunktus parkā un dzīvojamo namu masīvos.

Sacensību rīkotājs, galvenais tiesnesis un Preiļu novada domes sporta organizators Leonīds Valdonis pastāstīja, ka rezultāti bijuši labi. Jaunākajā vecuma grupā (dalībnieki, kas dzimuši 1996. gadā un jaunāki) par uzvarētājiem atzīti Toms Kļaviņš un Sintija Vilcāne. Diplomus saņēma arī pārējo grupu uzvarētāji: Jānis Pastars un Irita Slūka (1993. – 1995.); Juris Logins un Jolanta Bramane (1990. – 1992.); Renārs Valdonis un Anita Vilcāne (1989. – 1970.); Pēteris Trubačs un Aina Pastare (1960. – 1969.) un Jānis Lozda (1959. un vecāki).

Iemēģināja māla ceļu

Svētdiena, 18. jūlijs atnāca ar tveici un karstumu. Kamēr vieni cepinājās saulē un vēroja Latvijas spēkavīru sacensības parka estrādē, citi uzņēma ciemiņus un piedalījās pasākumos, ko svētku dalībniekiem bija sarūpējuši Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja, novada kultūras centra darbinieki un Polikarpa Čerņavska keramikas mājas darbnīcas saimnieki.

Keramiķa Polikarpa Čerņavska māja darbnīca aizvien piesaista apmeklētāju interesi. «Ļoti forši, kaut ko tādu mēs vēl nebijām redzējuši. Galvenais, ka meistari mums pašiem ļāva darboties, veidot dažādas figūras,» tā «Novadniekam» atzina sastaptie lielie un mazie apmeklētāji, kas pēc darbnīcā notiekošā izbaudīšanas devās projām — vērot citus svētku pasākumus vai arī sēdās tūristu autobusos un turpināja Latgales apceļošanu.

Interesentus darbnīcā visas dienas garumā uzņēma Latgales podniecības klasiķa dēls Jāzeps un mazdēls Aleksandrs Čerņavski. Kamēr Jāzeps ieradīja, kā no bezformīga māla pikuča izveidot derīgu un skaistū lietu, Aleksandrs interesentiem aizrautīgi stāstīja par savu vectēvu, Latgales keramikas vēsturi un iepazīstināja ar darinājumiem, kas sen jau atraduši savu vietu keramikas zelta fondā visas valsts



● Līvānu māksliniece Svetlana Kuļgajeva jubilejas izstādes «Mana dvēsele mūzikā» noslēgumā saņēma klēpi daudzkrāsainu liliju. Tikpat daudzveidīgu un bagātu kā viņas pasaules redzējums gleznās, akvareļos un skulptūrās.

un pat Eiropas mērogā. Jāzeps Čerņavskis atzina, ka priecē bērnu interese par māla veidošanas procesu. Lai gan tas ir tikai īss mirklis, kamēr viņi tur rokās valgano masu, saskare ar to atjauno saikni ar zemi un, iespējams, vēlāk kādam radīsies vēlme pašam iemācīties ko vairāk.

Namiņā — stāvgrūdām pilns

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja telpās pie parka vārtiem, ko visi sauc vienkārši par namiņu, svētku laikā bija stāvgrūdām tautas. Muzeja darbiniece Silvija Ivanovska apliecināja, ka tāds cilvēku pieplūdums sen nebijis piedzīvots. Jau no paša rīta pie vārtiem viens pēc otra piestājuši četri tūristu autobusi no Rīgas, arī no Balviem un citām pilsētām un novadiem. Lai gan Preiļi ceļotāju maršrutā bijuši tikai viens no pieturas punktiem tālākā braucienā uz Aglonu un citām Latgales vietām, muzejā tūristi aizkavējušies ilgāk nekā iepriekš plānojuši. Par to bija parūpējušies muzeja darbinieki, piedāvājot spēles un atrakcijas dažādiem vecumiem un dažādām gaumēm. Bērni lika *puzles*, bet pieaugušie varēja noskatīties dokumentālās filmas par Preiļiem un to, kā amat-



● Vairāku stundu garumā Preiļu parka estrādē dimdināja un visdaudzveidīgākajos mūzikas ritmos pieskandināja mūsdienu deju koncerts — sākot no eksotiskajām indiešu dejām un beidzot ar bērnu un jauniešu atraktīvajiem soļiem. Foto: L.Kirilova

nieka darbnīcā top mucas un citi koka izstrādājumi.

«Kādu brīdi ievēroju, ka pagalmā pie namiņa durvīm rindā stāv bērnu ratiņi. Kamēr mazuļi gulēja, vecāki ar interesi darbojās muzejā. Mūsu aicinājums «Nepaej garām!» bija radis atsaucību, un par to vislielākais prieks,» teica Silvija Ivanovska.

Dvēseles skaņas mūzikā un mākslā

Tie, kam saules tveicē bija par karstu, veldzi miesai un dveselei varēja gūt Preiļu kultūras nama otrā stāva zālē, kur savas jubilejas izstādes «Mana dvēsele mūzikā» noslēgumā ar skatītājiem tikās māksliniece Svetlana Kuļgajeva no Līvāniem.

«Kās skolotājs un viņa skolnieks ilgu laiku ceļoja pa pasauli. Reiz viņi apstājās kādā ciemā, kur notika svētki. Skolotājs tūdaļ iesaistījās dziesmās, rotaļās, priecājās visiem līdzī. Skolnieks turpreti uz notiekošo skatījās ar aizdomām, turējās nomaļus un bija visai sadrūmis. Vakara viņš jutās ļoti noguris, toties skolotājs staroja priekā. Kāpēc tā, jautāja skolnieks savam skolotājam. Tev vajadzēja iejusties svētku noskaņā un mūzikā, tad arī tu justos labi,» šādu senu līdzību mākslas cienītājiem izstāstīja māksliniece un kopā ar izstādes apmeklētājiem iejutās svētku noskaņā, ko bija sarūpējis novada kultūras centrs — dzeja, dziesmas, flautas un ģitāras spēle, dejas.

Koncertu maratons

Pilsētas svētki noslēdzās parka estrādē, kur no pulksten 18.00 līdz vēlai naktij turpinājās koncertu maratons. Ar īsu uzrunu, kurā netika runāts par problēmām, paveiktajiem darbiem un tālākajiem plāniem, vien vēlēts labs noskaņojums un izturība ikdienā, pilsētas svētku dalībniekus sveica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs.

Skatītāji ar aplausiem uzņēma esotisko deju kluba «Alegria» (Rīga) grupas uzstāšanos, Preiļu novada kultūras centra dzeza deju grupas «Akcents» priekšnesumus, atraktīvos Preiļu bērnu un jauniešu centra «Elize» jauniesus, kā arī kultūras centra un Preiļu 2. vidusskolas deju grupas «Raduga» un «Five & Five».

Protams, tik liels cilvēku pielūdzums kā pilsētas jubilejas svinībās pērnavsar šoreiz nebija, tomēr stāvētās pie Preiļu parka automašīnām vietas pietrūka. Daudzi bija ieradušies, lai baudītu šī gada šlagermūzikas aptaujas uzvarētāju — grupas «Baltie lāči» — koncertprogrammu un populārās grupas «Otra puse» uzstāšanos. Zaļumballi līdz rītausmai spēlēja grupa no Jelgavas «Deficīts». Dabasmāte visiem dalībniekiem bija vēlīga un ļāva pa pilnam izbaudīt svētku prieku un uzkrāt pozitīvas emocijas tālākam cīņam ar *dižkibeles* radītājam sekām ikdienā.

L.Kirilova

Tiks sakārtota telpiskās plānošanas sistēma Latvijā

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (RAPLM) ir izstrādājusi Telpiskās plānošanas sistēmas attīstības koncepciju, kurā piedāvāti vairāki risinājumi teritorijas jeb zemes izmantošanas plānošanas un telpiskās plānošanas jomā. Koncepciju 14. jūlijā apstiprināja Ministru kabinetā, informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Ilze Dišlere.

Attīstības plānošanas dokumentu sakārtošanai vietējā līmenī RAPLM piedāvā četrus variantus. **Pirmais variants** paredz, ka vietējās pašvaldības telpiskās plānošanas jomā pieņem trīs dokumentus: teritorijas attīstības plānoju-

mu jeb vadlīnijas līdz 25 gadiem par attiecīgās teritorijas attīstības prioritātēm un telpiskās attīstības perspektīvu, teritorijas plānojumu 12 gadu periodam un attīstības programmu līdz četriem gadiem, kurā iestrādāta prioritāšu īstenošanai nepieciešamie pasākumi.

Otrs variants piedāvā divu attīstības plānošanas dokumentu izstrādi pašvaldībās: vadlīnijas uz 12 gadiem, kas ietver attīstības programmu, kurā prioritāšu īstenošanai nepieciešamie pasākumi sadalīti ik pa četriem gadiem, un teritorijas plānojumu izstrādi uz 12 gadiem.

Trešajā variantā RAPLM piedāvā pašvaldībām pieņemt divus dokumentus, kur viens no tiem ir teritorijas attīstības plānojums uz 12 gadiem, kurā iestrādātas teritorijas attīstības prioritātes un telpiskā attīstības perspektīva, un

teritorijas plānojumu uz 12 gadiem, iekļaujot prioritāšu īstenošanai nepieciešamos pasākumus.

Savukārt ceturtais variants, kuru ministrija uzskata par optimālāko, pašvaldībām piedāvā izstrādāt attīstības plānošanas dokumentu — teritorijas attīstības plānojumu. Vienotā dokumentu paketē ir apvienota attīstības plānošana un teritorijas plānošana, atbilstoši pašvaldības izvēlētajām stratēģiskajām prioritātēm un telpiskās attīstības perspektīvai, kuru apstiprina ar saistošajiem noteikumiem.

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojums vairs nekalpo kā attīstības plānošanas dokuments, bet gan kā zemes izmantošanas aprobežojumus reglamentējošs dokuments. Koncepcijā tiek apskatītas iespējas, kā pilnveidot teritorijas plānojumu un detalplānojumu kontroles mehānismu un

apstrīdēšanas iespējas.

Viens variants paredz, ka teritorijas plānojums tiek apstiprināts ar lēmumu un tā kontrole ir nododama administratīvajām tiesām. Savukārt otrs variants paredz, ka teritorijas plānojumi tiek apstiprināti kā līdz šim, ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem. Papildus iestrādājot tiesiskajā regulējumā termiņus plānojuma apstrīdēšanai ar mērķi ievērojot tiesiskās stabilitātes principu. RAPLM uzskata, ka, ievērojot šo variantu, tiks saglabāta šobrīd pastāvošā teritorijas plānojuma apstiprināšanas forma un atzinumu par teritorijas plānojuma galīgo redakciju sniegs attiecīgais plānošanas reģions.

Detalplānojumu koncepcijā piedāvā apstiprināt ar vietējās pašvaldības lēmumu, kuru ir iespējams apstrīdēt plānošanas reģionā. Koncepcija paredz, ka pašvaldi-

ba pieņem lēmumu par detalplānojuma apstiprināšanu, kas divu nedēļu laikā tiek publicēts vietējā laikrakstā un pašvaldības mājas lapā. Mēneša laikā pēc sludinājuma publicēšanas jebkura persona var apstrīdēt lēmumu par detalplānojuma apstiprināšanu plānošanas reģionā.

Lai veicinātu attīstības plānošanas dokumentu sakārtošanu, par koncepcijas īstenošanu atbildīgā institūcija būs RAPLM, kura līdz šā gada 31. novembrim izstrādās un Ministru kabinetā iesniegs Telpiskās plānošanas likumu un ar to saistītos grozījumus tiesiskajā regulējumā.

Izstrādātās koncepcijas mērķis ir noteikt valsts politiku teritorijas plānošanas sistēmas pilnveidošanai valstī un noteikt katrā plānošanas līmenī risināmos uzdevumus tā, lai tie nepārklātos.

Ar Eiropas fondu atbalstu nodrošinās nodarbināto personu apmācību dīkstāves laikā un darba praksi bezdarbniekiem

Valdība 14. jūlijā atbalstīja Labklājības ministrijas (LM) piedāvāto jauno iniciatīvu, kas paredz mācību iespējas darbiniekiem uzņēmumos, kuri ražošanas krituma vai citu iemeslu dēļ strādā nepilnu darba laiku, informē Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja Ilona Jurševska.

Pasākuma mērķa grupa ir komersantu (izņemot valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbinieki) nodarbinātās personas, kuru noteiktais darba laiks nepārsniedz 20 stundas nedēļā.

Projekta ietvaros tiks veikta ar darba devēja profesionālo darbību

saistītā apmācība, kuras maksimālais ilgums būs 6 mēneši. Apmācībā iesaistītais darbinieks saņems ikmēneša mācību stipendiju 70 latu apmērā. Pasākuma laikā īstenoto izglītības programmu izmaksu segšanai vienam darbiniekam plānots izlietot ne vairāk kā 500 latus.

Šim nolūkam plānots piesaistīt Eiropas Sociālā fonda (ESF) līdzekļus 7,6 milj. latu apmērā, savukārt plānotais valsts budžeta finansējums ir 2,3 miljoni latu. Pasākumu īsteno Nodarbinātības valsts aģentūra.

Valdības atbalstītais jaunais pakalpojums paredz paaugstināt bezdarba riskam pakļauto personu konkurētspēju darba tirgū un

palīdzēt viņiem saglabāt darba vietas. Plānots, ka šāda veida atbalsts līdz 2013. gada beigām tiks sniegts aptuveni 11 tūkstošiem cilvēku.

Valdība 14. jūlijā atbalstīja Labklājības ministrijas piedāvāto jauno iniciatīvu, kas paredz ar šī gada septembri pašvaldībās nodarbināt bezdarbniekus, kuri vairs nesaņem bezdarbnieka pabalstu. Šim nolūkam plānots piesaistīt Eiropas Sociālā fonda līdzekļus.

«Labklājības ministrija, izvērtējot visas palīdzības iespējas cilvēkiem krīzes apstākļos, tai skaitā tiem, kas vairs nesaņem pabalstu, ir izstrādājusi jaunus nodarbinātības pasākumus, kurus plānots uzsākt jau septembrī. Viens

no šiem pakalpojumiem būs bezdarbnieku nodarbināšana pašvaldības visā Latvijā, līdz ar to pēc iespējas vairāk cilvēkiem sniedzot iespējas saglabāt darba iemaņas, disciplinēt sevi un šajos apstākļos nodrošināt iztikas līdzekļus,» uzsver labklājības ministrs Uldis Augulis.

Valdības atbalstītais jaunais pakalpojums paredz atbalstu tieši pašvaldībām un to iedzīvotājiem. Tas nozīmē, ka, ieguldot ESF līdzekļus, bezdarbniekiem, kuri vairs nesaņem bezdarbnieka pabalstu, būs iespēja strādāt pašvaldībās, katru mēnesi saņemot 100 latu stipendiju.

Līdz ar to pusgada garumā, pilnu darba laiku veicot mazkvali-

ficētus, bet sabiedrībai derīgus darbus, cilvēki varēs nodrošināt sev iztikas līdzekļus. Tāpat paredzēts apmaksāt transporta izdevumus un nodrošināt darbam nepieciešamos instrumentus.

Plānots, ka kopumā šogad un nākamgad pasākumā iesaistīs aptuveni 35 tūkst. bezdarbnieku.

Šim nolūkam LM ar ESF atbalstu plāno ieguldīt 24 milj. latu. Pasākumu īsteno Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) no šī gada septembra līdz 2010. gada decembrim, un plānots, ka tas papildinās līdzšinējo pasākumu — algotos pagaidu darbus, lai sniegtu atbalstu pēc iespējas vairāk bezdarbniekiem.

Eiropas Sociālā fonda mērķstipendijas jaunajā mācību gadā varēs saņemt visu profesionālās izglītības iestāžu sekmīgie audzēkņi

Lai nākamajā — 2009./2010. mācību gadā visiem profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem nodrošinātu Eiropas Sociālā fonda stipendijas un operatīvi administrētu šim mērķim papildus piešķirto Eiropas Savienības struktūrfondu finansējumu, Ministru kabinets (MK) pieņēma grozījumus noteikumos, kas regulē darbības programmas «Cilvēkresursi un nodarbinātība» apakšaktivitātes «Sākotnējās profesionālās izglītības pievilcības veicināšana» īstenošanu, informē IZM Struktūrfondu departamenta Finansēšanas un projektu nodaļas projektu vadītāja Inga Mišņa. Pieņemtie grozījumi paredz palielināt šim mērķim atvēlēto finansējumu no 10 500 718 uz 25 500 718 latiem, kā arī paplašināt mērķstipendiju saņēmēju loku no 10 000 līdz 25 000 audzēkņiem, nodrošinot mērķstipendiju **katram sekmīgi studējošajam audzēknim visās profesionālās izglītības programmās.**

Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātais grozījumu projekts apstiprināšanai MK tika virzīts steidzamības kārtā, lai nodrošinātu mērķstipendiju izmaksu sekmīgi studējošiem izglītojamajiem visās profesionālās izglītības programmās jau 2009./2010. mācību gada sākumā.

Šobrīd spēkā esošie noteikumi mērķstipendiju paredz piešķirt tikai tiem profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem, kuri sekmīgi mācās inženierzinātņu un tehnoloģiju, arhitektūras un būvniecības izglītības tematisko jomu programmās. Gada sākumā uzsāktajā projektā šobrīd ir iesaistītas 59 skolas.

Turpmāk ESF mērķstipendijas varēs piešķirt, sākot jau ar pirmo mācību gadu. 1. kursa audzēkņiem tā būs no 10 līdz 20 latiem mēnesī, 2., 3. un 4. kursa audzēkņiem no 20 līdz 50 latiem mēnesī. Līdzšinējie nosacījumi pieļāva stipendiju piešķirt tikai, sākot no otrā mācību gada.

Daugavpilī darbu sācis Latvijas Viroterapijas centrs

Daugavpilī šī gada 17. jūlijā Latvijas Viroterapijas centrs sadarbībā ar Daugavas slimnīcu atklāja filiāli — konsultatīvo kabinetu Daugavpils reģiona onkoloģiskajiem pacientiem. Filiāles atklāšana ir pārdomāts solis, lai nāktu pretim pacientiem, kuriem ir apgrūtināta Latvijas Viroterapijas centra Rīgas filiāles apmeklēšana, «Novadnieku» informē Latvijas Viroterapijas centra vadītājs Dr., onkologs Romualds Erdmanis.

Latvijas Viroterapijas centrs savu darbību ir sācis šī gada pavasarī kā pirmais centrs pasaulē, kurā onkoloģiskās slimības, pamatā melanoma, tiek ārstētas ar vīrusa palīdzību, pielietojot speciālas imūnstatusa vērtēšanas metodes.

Viroterapijas centra un Daugavas slimnīcas, t.sk. slimnīcas onkoloģijas ambula-

torās daļas sadarbība aizsākās šī gada jūnija sākumā, kad Latvijas Viroterapijas centra un Latvijas Onkoloģijas centra speciālisti Daugavas slimnīcas ārstiem sniedza semināru par viroterapijas attīstību un imūnstatusa vērtēšanas nozīmi onkoloģisko slimību ārstēšanā.

Sakarā ar jaunas filiāles atklāšanu Latvijas Viroterapijas centrs atkārtoti vēlas uzsvērt, cik svarīgi ir pievērst uzmanību dzimumzīmēm un dažādiem jaunveidojumiem uz ādas, īpaši vasaras jeb saules aktīvacijas periodā, kad ir paaugstināts risks saslimt ar melanomu.

Melanoma ir ļaundabīgs, ļoti agresīvs, dzīvību apdraudošs audzējs. Melanoma parasti veidojas no dzimumzīmēm; tā var būt dažādas krāsas (melnas, tumšbrūnas, gaišbrūnas, zilganas, iesarkanas, bālas). Melanoma var apdraudēt ikvienu, neskatoties ne uz vecumu, ne dzimumu, ne sociālo stāvokli.

Jaunpils — cauri septiņiem gadsimtiem

Tradīcijas ir laba lieta. Vēl labāk, ja, neskatoties uz dižkibeli, tās iespējams turpināt. Pie šādas pārlicības nonācām arī mēs, «Novadnieka» veidotāji, jūlija sākumā ar ceļojumu firmas «Relaks Tūre» palīdzību pošoties savā kārtējā ceļojumā pa Latviju. Šoreiz izvēlējāmies maršrutu «Zemgales noslēpumu atklāšana». Jāteic, nenozēlojam itin nemaz un šādu braucienu iesakām veikt arī jums. Tas ir to vērts! Bet tagad — ceļojuma iespaidi.



● Remonta laikā zem apmetuma kārtas atklātais baltā marmora cilnis «Madonna ar bērnu» ir vērtīgs mākslas darbs. Vai no kreisās vai labās puses skatīties, madonna lūkojas uz tevi.

Izbraukuši no Rīgas, klausāmie mūsu gides Ramonas stāstītajā un vērojam ainavas. Braucam pa Jelgavas rajonu un atsaukam atmiņā, kas ievērojams te būtu citreiz apraugāms. Edvarda Virzas «Billites», prezidenta Čakstes muzejs, aktīvās atpūtas iespējas Ozolniekos, arī Ķemeru tīrelis. Vēl slavenā Sinevilla, Anneniki, kur pagājušā gadsimta piecdesmitajos gados dzīvojis visā padomijā slavenais cūkkopis Antons Bārtulis.

Cik skatīties pa logu, tik sarkanu magoņu lauki. Mums šķiet bezgala skaisti, tikai vēlāk noprotam, ka magones tāda nešķīsta nezāle vien ir, no kuras vaļā tikt neesot iespējams.

Šķērsojam Dobeles rajona robežu. Gode teic, ka Dobele esot visaulainākā pilsēta Latvijā. Speciālisti izskaitļojuši, ka šeit patiešām reģistrēts visvairāk saulaino dienu. Vai tad citādi Dobeļē būtu dzīvojis pazīstamais dārkopis Upišis un audzētājs tur ceriņus, aprikozes un daudz ko citu, ar ko tagad lepojāties savos dārziņos. Dobeļē joprojām strādā uzņēmums «Spodriba», kur tiek ražota dažāda vai katrās mājās sastopamā sadzīves ķīmija.

Dobele-2, to atceras tie, kam savulaik bijusi saistība ar padomju armiju. Dobeļē atradās tanku daļa. Kad armijnieki ar visām ģimenēm aizbrauca, pilsētiņa panīka. Paskats esot bijis briesmīgs. Tikai pirms nedaudziem gadiem pamestos namus cilvēki sākuši apdzīvot. Tak jau mežs visapkārt, klusums, arī izdzīvošana lētāka. Tagad apkārtnē izskatās daudz labāk.

□□□

Pirmā ceļojuma pietura — Jaunpili, pareizāk sakot, Jaunpils pili. Te nu dabūjam izbaudīt visu ko — noslēpumus, pārsteigumus, viduslaiku mūku stāstus, klostera vīnu, dziedājam un tik tikko izgrozījāmies no spīdzināšanas rīkiem. Noslēgumā mums par godu tika šauts no ista viduslaiku lielgabala. Taču vispirms ieskats pils vēsturē.

Vēstures avotos minētais Jaunpils pils celtniecības sākums ir 1301. gads, kad Livonijas ordeņa mestrs bija Gotfrīds fon Roga. Toreiz pils kalpojusi kā Dobeles komturejas palīgpils. Pils sienas celtas no laukakmens; pēc tam apmetas un vietām sasniedz vairāk kā divu metru biezumu. Te uzturējusies neliela militāra vienība, ordeņa mūki, kā arī vecumdienas pavadījuši Livonijas ordeņa bruņinieki.

Vēlāk, 15. gadsimtā, uzcelts apaļš stūra tornis ar šaujamlūkām. Tā kā pils no visām pusēm ierobežota ar ūdens kanāliem, vienīgā ieeja pili — paceļamais tilts un velvētie vārti. Bijušas arī slepenas ejas. Kopš 1545. gada pili dzīvoja priekšpēdējais Dobeles komturs Everts fon Širens. 1576. gadā Tiss fon Reke, parakstot oficiālu līgumu ar hercogu Ketleru, ieguva savā īpašumā gan pili, gan novadu, kas bija 13 kvadrātjūdzes liels un sastāvēja no 17 muižām, kas fon Reku dzimtas rokās palika līdz Latvijas agrārās reformas īstenošanai 1922. gadā.

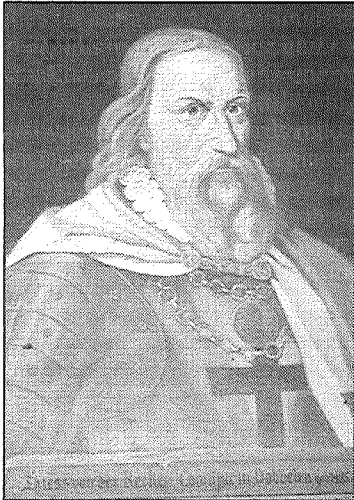
Savukārt 1605. gadā Matias fon der Reke nonāca tuvcipā ar Zviedrijas karali Kārli IX. Rekes rokās palicis dārgs un grezns sudraba zobens un karaļa kara cepure. Pēc šīs kaujas uz Jaunpili atvēsti arī 300 zviedru karagūstekņi, kuri strādājuši pie tā sauktā zviedru mūra celtniecības, rakusi grāvjus un aizsargvaļņus. Te sagūluši arī mirušo zviedru kauļiņi.

Pēc 20 gadiem zviedri, atriebjoties Reke, nopostījuši Jaunpili līdz pamatiem. Bet kas to deva, atsākti pārbūves darbi — esošajiem korpusiem uzbūvēts trešais stāvs, iekšējais pagalmis izrotāts ar kolonādi. Šādu veidolu pils saglabājusī līdz 1905. gadam, kad to atkal nodedzināja — šoreiz revolucionāri.

Īpašs laiks Jaunpilij bijis 18. gadsimts. 1771. gadā te kāzas svinējuši Georgs Pēteris Magnuss fon der Reke un Eliza Medema — tiem laikiem izglītota un neparasti progresīva sieviete. Vīram dikti nav patīcis, ka Eliza daudz lasījusi (izglītota sieviete — vīra negods), rakstījusi dzeju. Pēdē-



● Vai nav glīti kungu un dāmi tērpi? Tikai četri lati — un jūs visu ekskursijas laiku pili jūtaties kā savējie.

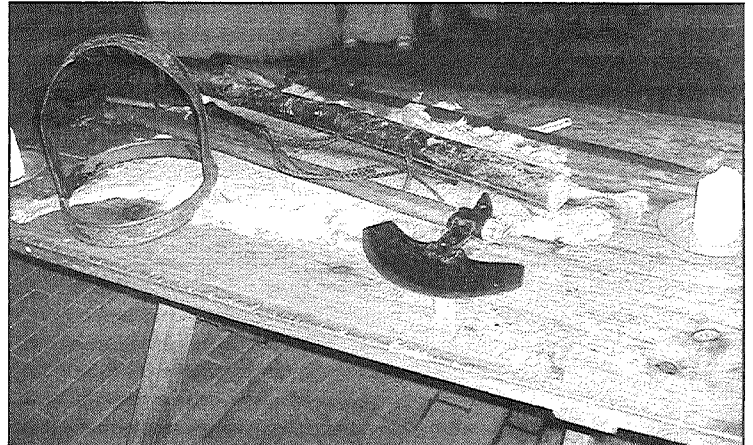


● Velna Reķis, tā ticis saukts barons Reķis. Bijis dikti nežēlīgs un ļauns cilvēks. Viņa piktais raksturs vērojams arī portretā.

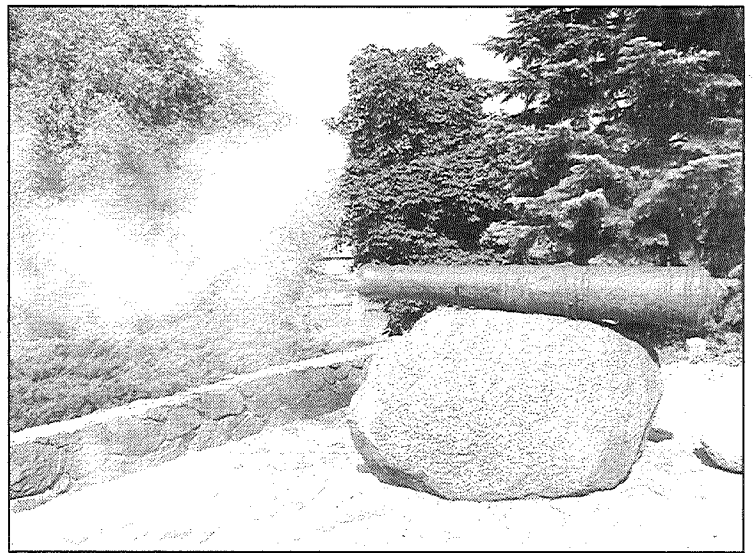
jais piliens savstarpējās nesaprašanās kausā bijis fakts, ka viņa atļāvusies pili ierīkot bibliotēku. Eliza Jaunpili dzīvojusi no 1771. līdz 1776. gadam, bet tad oficiāli izšķirusies, kas bijis nepieredzēts gadījums. Pēc šķiršanās no Georga, Eliza kļuva Eiropā pazīstama dzejniece, publiciste, sabiedriskā darbiniece. Arī tagad pili grezno atmiņas par šo izcilo sievieti, būtībā pirmo Eiropas feministi, un mākslinieces M. Brašmanes gleznotais Elizas portrets.

Vēl daži zīmīgi fakti pils vēsturē. 1871. gadā muižas parkā notikusi Dziesmu diena, kurā piedalījušies kori no Irlavas, Lesenes, Bikstiem. 1905. gadā naktī no 23. uz 24. decembri revolucionāri Jaunpils pili nodedzināja. Vienā naktī tā gāja bojā, lai gan nenopostīta stāvējusī gadsimtiem. 1907. gadā sākta pils pārbūve. 1919. gadā, kad pils pārgāja neatkarīgās Latvijas īpašumā, barona Georga Augusta fon der Rekes ģimene aizbrauca uz Vāciju. Brīvvalsts laikā pili darbojās Jaunpils lauksaimniecības skola.

Pagājušā gadsimta 60. un 70. gados pili izbūvēja telpas Jaunpils lopkopības izmēģinājumu stacijas vajadzībām. Pils zālē zem kaļķu apmetuma negaidīti atklājās mākslas darbs, baltā marmora cilnis «Madonna ar bērnu». 1997. gadā pils pārgāja pašvaldības īpašumā. 2003. gadā tās apsaimniekošanai nodibināta iestāde «Jaun-



● Viduslaiku ieroči — milnas, zobeni, āvas ir nieks, salīdzinot ar tā sauktajām tikumības jostām (uz galda kreisajā stūrī), ko dižciltīgajām dāmām nācās valkāt, kamēr viņu augstsirdīgie bruņinieki cīnījās karos un meklēja piedzīvojumus.



● Vai ir nācies piedzīvot, ka jums par godu šauj no lielgabala? Ja nē, tad brauciet uz Jaunpili. Foto: T. Elste

pils», kuras ietvaros darbojas muzejs, kultūras nams, bibliotēka, kā arī SIA «Jaunpils pils», kuras darbība ir viesnīcas, ekskursiju, banketu un pašākumu organizēšana.

Jaunpils pils piedalās Latvijas piļu un muižu asociācijas rīkotajās norisēs. Piedaloties akcijā «Apceļosim Latvijas pilis un muižas», saņemtas nominācijas «Viesmīlīgākā pils» un «Labākie gidi».

2005. gadā pils tika iekļauta Eiropas kultūras mantojuma 100 sakoptāko kultūras pieminekļu sarakstā Latvijā.

□□□

Ir 21. gadsimts. Taču mūki, bruņinieki un viņu dāmas arī šodien nav nekādas pasakas. Paši

par tādiem kļuvām, nododot istu zverestu. Izbaudījam arī to, kā ir tērties viduslaiku apģērbos. Secinājums viens — pietiekami ērti un patīkami, vismaz vasarās noteikti... (Kā būtu ziemā, kad pils gaitēnos valda aukstums un caurvēji?) Tomēr dzīvot pili viduslaiku stilā un pēc viduslaiku tikumiem — to gan nē! Ieroču žvādzona, puskrēsla un vēl metālā kaltās, smagās un neērtās tikumības jostas, kas bija jānēsā bruņieku dāmām, kad kungi devās karot, lai paliek viduslaikiem. Mēs labāk uzturēsimies mūsdienuīgākā sabiedrībā.

L. Kirillova

Turpinājums sekos.

Latvijas stiprākie vīri sacentās Preiļos

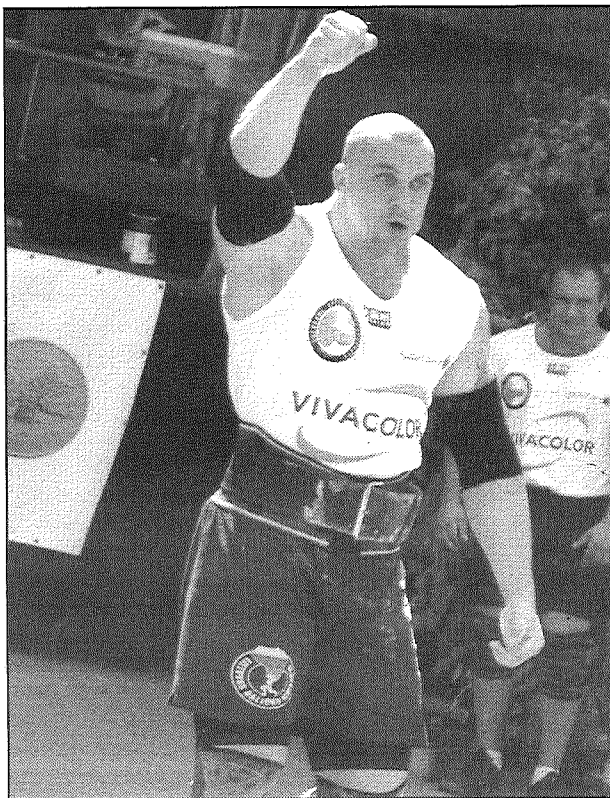
Sestdien, 18. jūlijā, Preiļos norisinājās Latvijas Spēka Atlētu federācijas un Sporta attīstības centra organizētā Spēkavīru čempionāta trešais posms. Par tā uzvarētāju kļuva ogrēnietis Agris Kazēlnīks, otrajā vietā atstājot līdzšinējo čempionāta lideri, preiļieti Arti Plivdu.

«Paldies Preiļu novada domei par finansiālo ieguldījumu sacensību organizēšanā, bet visiem daudzajiem līdzjutējiem — par atbalstu ne tikai man, bet arī pārējiem spēkavīriem,» tā «Novadniekam», atguvis spēkus, pēc sacensībām teica Artis Plivda. Šoreiz Arti pievīla un turpināt triumfa sēriju neļāva vingrinājums *nešu nešana* (gan drīz 30 grādu karstumā 360 kilogramus smagi *neši* bija jānes 25 metru distancē). Taču neviena konkurenta nepārspēts viņš bija vingrinājumā «automašīnu turēšana». Skatot daudzbalstīgam «Arti, Arti!», Preiļu spēkavīrs divas Preiļu novada domes sagādātās «Renault» markas automašīnas metāla ķēdēs spēja noturēt 51,28 sekundes. «Neskatoties uz karstumu, kas Preiļu estrādē patiešām bija mokošs, rezultāti ir labi,» atzina Artis, minot, piemēram, Gulbenes pārstāvja Andra Leišavnieka panākumus.

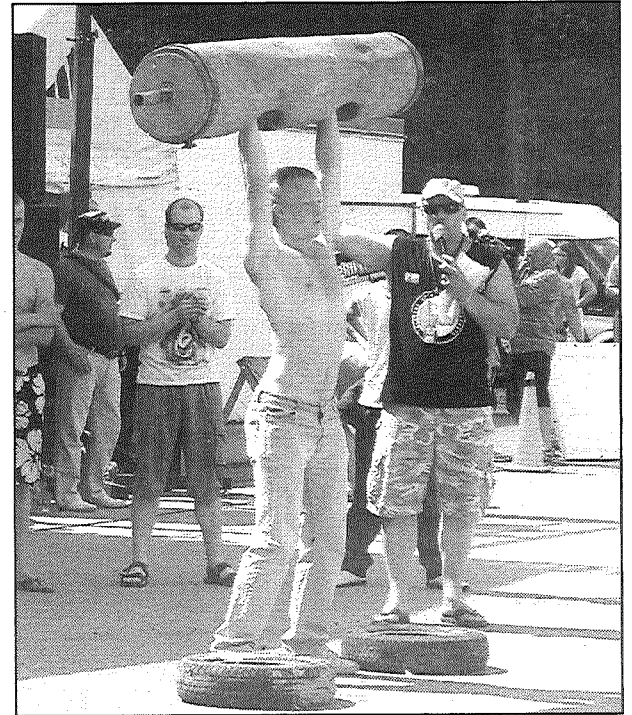
Tik karstu atmosfēru un sirsnīgus atbalstītājus sen nebija redzējis arī sacensību vadītājs un komentētājs Latvijas Neatkarīgajā televīzijā Raimonds Bergmanis. Viņš mudināja visus kuplā pulkā jau šo sestdien, 25. jūlijā, doties uz Gulbeni, kur Artis Plivda kopā ar citiem spēkavīriem turpinās sacensības Spēkavīru čempionāta ceturtajā posmā. Tālākie starti — 8. augustā Ventspilī, bet čempionāta fināls paredzēts 30. augustā Ogrē.

No 20. jūlija Latvijas Spēkavīru čempionāta posmus sāka rādīt Latvijas Neatkarīgā televīzija. Plašāku informāciju par čempionātu varat meklēt www.sacensibas.lv.

L.Kirillova

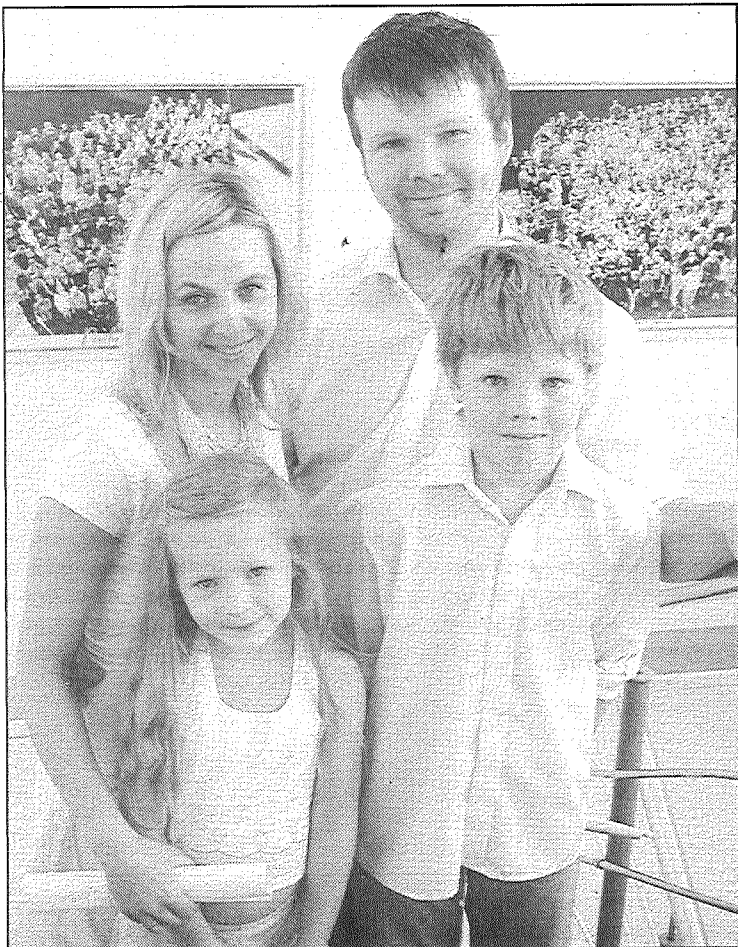


● Preiļietis Artis Plivda ir viens no jaunākajiem un perspektīvākajiem Latvijas spēkavīriem. Pēc pārliecinošās uzvaras automašīnu turēšanā viņš godam bija pelnījis skatītāju ovācijas.



● Sacensību starplaikā no skatītāju vidus aicinātie puīši, kuru vidū bija arī preiļietis Ervins (attēlā ar balķi) pierādīja, ka, iespējams, tieši pie mums dzīvo Latvijas visvisvisspēcīgākie puīši. Ervins 75 kilogramus smago balķi pacēla SEŠAS (!) reizes. Pat Raimondam Bergmanim pietrūka vārdu komentāriem. Foto: L.Kirillova

Izvēlējas dalībniekus LNT šovam «Dziedošās ģimenes»

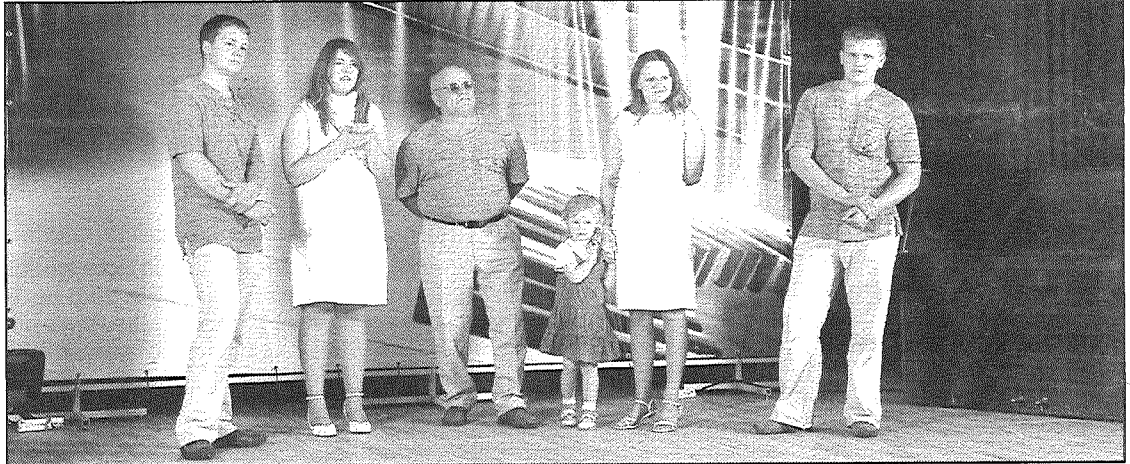


● Latgalei ir laba aura, un kāpēc gan lai mēs šovā nepārstāvētu šo reģionu — šādi par piedalīšanos reģiona atlasē kārtā teica ogrēnieši Liene un Reinis Grīnhofi. Pie tam Lienes vecāki nāk tieši no Preiļu rajona. Kopā ar bērniem Agati un Dāvi viņi žūriju pārsteidza ar pašu sacerētu dziesmu «Mana ģimene». Grīnhofu dziesmu vēcelītē arī daudz kas cits, sākot no «Glāze piena» un beidzot ar melodijām no filmas «Mūzikas skaņas».

Pagājušajā piektdienā, 17. jūlijā, Preiļu 1. pamatskolas zālē valdīja satraukums un rosība, skanēja mūzika un dziesmas. Latvijas Neatkarīgās televīzijas radošā grupa, topošā šova «Dziedošās ģimenes» veidotāji, vēica dalībnieku atlasī, izvēloties tās, kuri pārstāvēs Latgales reģionu raidījumā. Daudziem lieliem un maziem dziesmu mīļotājiem tas bija pirmais solis uz panākumiem un atpazīstamību

plašākā mērogā.

Kopumā atlasē pirmajā kārtā Preiļos piedalījās septiņas ģimenes no bijušajiem Rēzeknes, Balvu, Daugavpils un Preiļu rajoniem, tagad dažādiem novadiem. Atlasē noslēgumā kļuva zināms, ka tālākai dalībai šovā žūrijas komisija izvēlējusies trīs ģimenes — **Zelču ģimeni** no Balvu rajona Bērzpils pagasta, **Grīnhofu ģimeni** no Ogres un **Igaņu ģimeni** no Rēzeknes ra-



● Bijušo Preiļu rajonu šova «Dziedošās ģimenes» reģiona atlasē diemžēl pārstāvēja tikai viena ģimene — Vaivodi no Livānu novada Rožupes pagasta. «Paša bērni, brāļa bērni, mazbērni, mēs paši — kopā sanāk ne vien ansamblis, bet īsts koris,» atzīst Ēvalds Vaivods. Arī Vaivodi savulaik ģimenes dziedāšanas prieku izbaudījuši «Spietā». Bet par to, vai piedalīsies šovā tālāk vai ne, galvu pārāk nelauzīja. «Mēs esam paši sev uztaisījuši svētkus, esam kopā dziedājuši, un tas ir galvenais,» teica Ēvalds. Foto: L.Kirillova

jona Gaigalavas.

Raidījuma režisors **Arvids Babris**, projekta «Dziedošās ģimenes» producente **Ilze Ancāne** (žūrija darbojas arī šova vokālā konsultante **Baiba Paozola**) «Novadniekam» atzina, ka ideju šovam smēlušies pašreizējā ekonomiskajā situācijā un visā, kas notiek apkārtnē. Ilze teica: «Sēdējām un domājām, kas būtu tas spēks un vienlaikus izklaide cilvēkiem. Ģimene faktiski ir pamats, uz kura veidojas cilvēks, pie ģimenes tu griezies, kad tev ir visgrūtāk vai arī gluži otrādi — jūties priecīgs. Mūsu mērķis ir uztaisīt piecus reģionu raidījumus — Latgale, Vidzeme, Zemgale, Kurzeme, Rīga. No katra reģionālā raidījuma ģimenes, kuras par vislabākajām un interesantākajām atzīs žūrija un skatītāji savā balsojumā, startēs kopīgajā nobeiguma kārtā.» Papildinot kolēģes teikto, režisors pastāstīja, ka fināls ilgs vairākus raidījumus, darbosies dalībnieku izslēgšanas metode.

Preiļi bija otrā vietā Latvijā, kur notika ģimeņu atlase, iepriekš potenciālie šova dalībnieki vērtēti

tikai Jelgavā. 20. jūlijā kārtā bija pienākusi rīdziniekiem, 23. — šova veidotāji viesosies Ventspilī, bet 24. jūlijā — Valmierā.

Raidījuma veidotāji, runājot par priekšnesumiem, kurus gaida no dalībniekiem, atturējās lietot vārdu «labākie». A.Babris saka — interesantākie, saistošākie, radošākie, mīļākie, foršākie dziesmu izpildījumi. Arī dziesmas — jo dažādākas, jo labāk. Tas taču nav izpildītāju, vokālistu vai instrumentālistu konkurss. Tas ir dziedājošu ģimeņu konkurss, kas patiesībā ir tikai forma. Tā rada intrigu, interesi arī citām ģimenēm, kuras šoreiz vēl tikai sēž pie televizoriem, bet nākotnē varētu līdzdarboties citos šovos. «Mēs esam priecīgi par katru ģimeni, kura atnāk uz atlasī,» saka producente Ilze, «kura ir pietiekami drosmīga, lai sevi parādītu televīzijas kameru priekšā.» Šova veidotājiem pieņemama visplašākā amplitūda, sākot no ģimenēm, kur katrs spēlē vairākus instrumentus, līdz dziedāšanai tikai ģimenes lokā. «Sacensība ir tikai forma, patiesībā mēs gribam stāstīt par ģime-

nēm, cik forši cilvēki dzīvo mums līdzās un cik svarīgi visiem būt kopā.»

Pirms un pēc uzstāšanās televīzijas kameru priekšā vairākas dziedājošas ģimenes sarunā ar «Novadnieku» atzina, ka viņiem svarīga likusies nevis vēlme par katru cenu nokļūt šovā un uzvarēt, bet dziedāt, būt visiem kopā. Bērni aug, pamazām kļūst pieauguši, drīz šādas kopīgas dziedāšanas kļūs retākas. «Tā ir burvīga iespēja,» atzina Aigars un Skaidrīte Keiši, kuri kopā ar dēliem Ilgvaru un Rolandu pārstāvēja Balvu rajona Baltinavu. Gan Keiši, gan vairākas citas ģimenes atzina, ka piedalīties šovā viņus mudinājušas atmiņas par savulaik populārajiem «Spietā» konkursiem.

Uz tikšanos 20. septembrī, kad Preiļos paredzēta raidījuma «Dziedošās ģimenes» tiešraide un koncerts, kurā tiksies un dziesmu spēkā mērosies visas atlasītās Latgales ģimenes. Tālāk šovs LNT ekrānos būs skatāms no septembra līdz decembrim.

L.Kirillova

Priekšlaicīgā vecuma pensija. Kā to turpmāk maksās samazinātā apmērā

Ja priekšlaicīgā vecuma pensija ir piešķirta laikā līdz 2009. gada 30. jūnijam, to izmaksās 70% no piešķirtā apmēra; ja priekšlaicīgā vecuma pensija ir piešķirta pēc 2009. gada 30. jūnija, to izmaksā 50% no piešķirtā apmēra, informē VSAA preses sekretāre Edīte Olupe.

Likums «Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam» attiecas arī uz priekšlaicīgās vecuma pensijas saņēmējiem.

Ja vecuma pensija nestrādājošam pensionāram priekšlaicīgi ir piešķirta līdz 2009. gada 30. jūnijam, tad no 2009. gada 1. jūlija to izmaksās 70% no piešķirtā apmēra. Kā veidojas šie 70%?

✓ Līdz 1. jūlijam priekšlaicīgā vecuma pensija tiek izmaksāta 80% no piešķirtā apmēra.

✓ Pēc 1. jūlija to samazina par 10% (80% - 10% = 70%).

✓ Ja pensionārs saņem arī piemaksu* par darba stāžu līdz 1995. gada 31. decembrim, piemaksa netiek samazināta (to turpina maksāt 80% apmērā)

✓ Ja pensijas un piemaksas kopējā mēneša summa pārsniedz ar ienākuma nodokli neapliekamo minimumu (165 Ls mēnesī), tā izmaksājamās summas daļa, kas pārsniedz neapliekamo minimumu, tiek aplikta ar ienākuma nodokli.

✓ Ja pensija tiek piegādāta mājās, tad no kopējās izmaksājamās summas (samazinātā pensija + piemaksa) vēl

jāatrēķina 1,22 Ls Latvijas Pastam par piegādi, kas automātiski tiek atrēķināta no pensijas.

Ja vecuma pensija nestrādājošam pensionāram priekšlaicīgi ir piešķirta pēc 2009. gada 1. jūlija, tad viņam izmaksājamās pensijas apmērs ir 50% no piešķirtā apmēra. Arī piemaksa, tāpat kā pensija, izmaksājama 50% apmērā.

*) Piemaksa par apdrošināšanas stāžu līdz 1995. gada 31. decembrim nav pensijas sastāvdaļa, tāpēc to nevar ieskaitīt pensijas apmērā. Līdz ar to piemaksa netiek samazināta par 10%. Ja personai ir piešķirta priekšlaicīgā vecuma pensija, tad piemaksas izmaksājamais apmērs ir atkarīgs no tā, kad šī pensija ir piešķirta. Ja priekšlaicīgā pensija ir piešķirta līdz 2009. gada 30. jūnijam, piemaksu turpina izmaksāt līdzšinējā apmērā (80% apmērā no piešķirtā piemaksas apmēra). Savukārt, ja pensija ir piešķirta pēc 2009. gada 1. jūlija, tad piemaksa, tāpat kā pensija, izmaksājama 50% apmērā.

Divi piemēri (abos gadījumos — pensijai, kas piešķirta līdz 2009. gada 30. jūnijam):

a) Ja pensijas un piemaksas kopējā mēneša summa nepārsniedz neapliekamo minimumu:

personai ir piešķirta priekšlaicīgā vecuma pensija un viņa nestrādā. Personas piešķirtais vecuma pensijas apmērs ir 150,00 Ls un piemaksas apmērs ir 21,00 Ls (par apdrošināšanas stāžu 30 gadiem līdz 1995. gada 31. decembrim). No 2009. gada 1. jūlija personai izmaksās pensiju 105,00 Ls apmērā (70% no 150,00 Ls) un piemaksu 16,80 Ls (80% no 21,00 Ls). Ienākuma nodok-

lis netiks ieturēts, jo pensija kopā ar piemaksu nesasniedz neapliekamo minimumu — 165,00 Ls, līdz ar to summa, ko persona saņems (pensija + piemaksa), būs 121,80 Ls.

b) Ja pensijas un piemaksas kopējā mēneša summa pārsniedz neapliekamo minimumu:

Personai līdz 2009. gada 30. jūnijam ir piešķirta priekšlaicīgi vecuma pensija. Pensijas piešķirtais apmērs ir 215,88 Ls. 80% no piešķirtā apmēra ir 172,70 Ls. Piešķirtās piemaksas apmērs par 30 gadiem ir 21,00 Ls. 80% no piemaksas apmēra ir 16,80 Ls. Tā kā pensija kopā ar piemaksu pārsniedz ar ienākuma nodokli neapliekamo minimumu (ir lielāka par 165 Ls), no pensijas daļas, kas pārsniedz neapliekamo minimumu, tiek ieturēts ienākuma nodoklis. Tātad, pensijas un piemaksas kopējais apmērs līdz 2009. gada 30. jūnijam bija 189,50 Ls (172,70 + 16,80), no kura tika ieturēts ienākuma nodoklis 5,64 Ls (189,50 - 165 = 24,50 x 0,23), tāpēc pensijas un piemaksas kopējā izmaksājamā summa bija 183,86 Ls (189,50 - 5,64).

No 2009. gada 1. jūlija priekšlaicīgās vecuma pensijas apmērs būs 151,11 Ls (70% no 215,88 Ls). Līdz ar to no 2009. gada 1. jūlija pensijas un piemaksas kopējais apmērs ir 167,91 Ls (151,11 + 16,80), no kura tiek ieturēts ienākuma nodoklis 0,67 Ls (167,91 - 165 = 2,91 x 0,23), tāpēc pensijas un piemaksas kopējā izmaksājamā summa ir 167,24 Ls (167,91 - 0,67).

Atgādinām, ka pensiju ir tiesības pieprasīt gada laikā nó tiesību rašanas dienas.

BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» atbalstu ieteic lasītājiem jaunas grāmatas, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.



Kerstina Landvēra «111 interesanti eksperimenti».

Kā darbojas ūdens attīrīšanas iekārta?

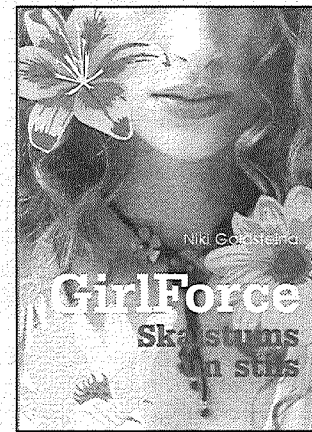
Vai var dzirdēt ar zobiem?

Vai minerālūdens var sasalt sekundes laikā?

Kas dzen uz priekšu raketi?

Kā izgatavot papīru?

Šajā grāmatā ikviens zinātkārais lasītājs saņems atbildi uz šiem un daudziem citiem jautājumiem. Aizraujošie eksperimenti izraisīs bērnos izbrīnu, rosinās darboties un palīdzēs izprast notiekošo. Tie atdzīvina interesanto dabaszinātņu pasauli un sniedz pārsteidzoši vienkāršas atbildes pat uz sarežģītiem jautājumiem. Tekstus papildina vairāk nekā 300 ilustrācijas. 111 interesanti eksperimenti vedīs jaunos pētniekus daudzveidīgā un saistošā ceļojumā fizikas, ķīmijas un bioloģijas pasaulē. Grāmata paredzēta jaunākā skolas vecuma bērniem.



Jaunās grāmatas «GirlForce. Skaistums un stils» autore Niki Goldsteina aicina meitenes uzzināt, kuram personības tipam — Gaisam, Ugūnij vai Zemei — viņas pieder, lai spētu izziņāt savu iekšējo būtību un jebkurā dzīves situācijā varētu justies skaistas un enerģijas pārpilnas.

Izmanto grāmatu arī Tu un izzini savu patieso būtību un iepazīties ar savu personības tipu ieteicamiem ēšanas paradumiem; izmēģini sev atbilstošu fizisko vingrinājumu kompleksu; gērbies kā veiksmiece, apzinoties savu īpašo skaistumu; pārvari stresu un savstarpējo attiecību problēmas ar draugiem un tuviniekiem; mācies dzīvot saskaņā ar sevi!



Sērijā «Lasīt prieks!» iznācis poļu rakstnieka Edmunda Nizjurska populārais bērnu romāns «Mareka Vasarraibumiņa neticamās dēkas».

Noziedznieki un laupītāji, bēgšana un pakalīdzināšanās, zēna mistiskā nozušana, detektīvu un milču iejaukšanās

— raibu raibie un mazliet smieklīgie notikumi ir romāna dzinējspēks.

Grāmatas galvenais varonis Mareks Vasarraibumiņš ir labsirdīgs zēns, kuram ik uz soļa atgadās kādas neparastas. Lasi grāmatu un uzzini, kādi neparasti un neticami apstākļi kavēja Mareku Vasarraibumiņu sagatavot stundas. Kādas neparastas un neticamas mokas viņam bija jāpiedzīvo klasē un cik neticami beidzās gluži parasta aizbēgšana no stundām.

RAPLM sniedz informatīvu atbalstu jaunizveidotajiem novadiem

Lai nodrošinātu novadā apvienoto pagastu, pilsētu un novadu pilnvērtīgu tiesību un saistību pārņemšanu, dokumentu aprīti un lietvedības kārtību novada pašvaldībā, kā arī lai atbildētu uz pašvaldību interesējošiem jautājumiem Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (RAPLM) speciālisti sniedz informatīvu atbalstu sekmīgai novadu darbības uzsākšanai, informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Ilze Dišlere.

Jaunizveidotajam novada domēm gada laikā jāpieņem jauni saistošie noteikumi, izvērtējot bijušo novadu veidojošo pašvaldību saistošos noteikumus. Līdz noteikumu spēkā stāšanās dienai ir spēkā novadu veidojošo bijušo vietējo pašvaldību saistošie noteikumi. Lai nodrošinātu vienlīdzības un taisnīguma principa ievērošanu, RAPLM aicina novadu pašvaldības pēc iespējas

isākā laikposmā pieņemt jaunus novada saistošos noteikumus, paredzot vienotu kārtību, iedzīvotāju tiesības un pienākumus visā novada pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Triju mēnešu laikā pēc jaunizveidotās novada domes pirmās sēdes novada domei jāapstiprina novada pašvaldības teritorijā ietilpstošo bijušo vietējo pašvaldību teritorijas plānojums un detālplānojums. Līdz to apstiprināšanai spēkā ir novadu veidojošo bijušo vietējo pašvaldību saistošie noteikumi par teritorijas plānojumu un detālplānojumu apstiprināšanu.

Savukārt jaunizveidotās novada pašvaldības budžets jāapstiprina ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc jaunizveidotās novada pašvaldības domes pirmās sēdes. Līdz tam spēkā ir novadu veidojošo pašvaldību saistošie noteikumi par pašvaldību budžetiem. Ministrija aicina jaunizveidotās novada pašvaldības budžetu apstiprināt pēc iespējas isākā laikposmā, lai novada pašvaldībā būtu skaidrība par tajā apvienoto bijušo vietējo pašvaldību budžetu izpildi, saistībām un finansiālām iespējām.

Nemot vērā pašvaldību lielo interesi un paustos dažādos viedokļus par darba tiesiskā regulējuma piemērošanu, uzsākot darbu 2009. gada vietējo pašvaldību vēlēšanās ievēlētājās novadu pašvaldībās, RAPLM vērs uzmanību, ka novada pašvaldība ir attiecīgajā novadā iekļauto vietējo pašvaldību institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmēja. Visām iepriekšējās pašvaldības ieceltajām amatpersonām pašvaldības iestāžu un uzņēmumu darbiniekiem ir tiesības turpināt darba attiecības neatkarīgi no domes maiņas, kas nozīmē, ka pašvaldības lēmējinstīcijas nosaukuma maiņa nav pamats pašvaldības darbinieku atbrīvošanai no darba.

Lai precīzi un detalizēti izskaidrotu svarīgākos aspektus novadu pašvaldību darba uzsākšanā, RAPLM ir sagatavojusi un nosūtījusi vēstuli visām novadu pašvaldību domēm.

Ar RAPLM izstrādātajiem ieteikumiem pašvaldībām var iepazīties ministrijas mājas lapā www.raplm.gov.lv sadaļā Darbības jomas — Pašvaldības — Metodiskie materiāli.

Ministrs E.Zalāns tiksies ar jaunizveidoto novadu vadītājiem

30. jūlijā, E.Zalāns tiksies ar Latgales reģiona pašvaldību vadītājiem. Tīkšanās notiks Rēzeknes novada domē.

Savukārt Aizkrauklē 31. jūlijā notiks tīkšanās ar Zemgales reģiona pašvaldību vadītājiem. Tiekoties ar pašvaldību

vadītājiem, E.Zalāns akcentēs pašvaldību darbības nosacījumus, tai skaitā administratīvās rīcības spējas nodrošināšanu, infrastruktūras attīstību, racionāla budžeta pieņemšanu. Tāpat tiks runāts par reģionālās attīstības jautājumiem, Eiropas Savienības fondu apguves nodrošināšanu un e-pārvaldi pašvaldībās.

Par juridisko regulējumu pēc novadu darbības uzsākšanas pašvaldību vadītājus informēs Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks Artis Stucka, tāpat tiks sniegta informācija par aktualitātēm pašvaldību finanšu jomā.

Vai lietot jau lietoto?

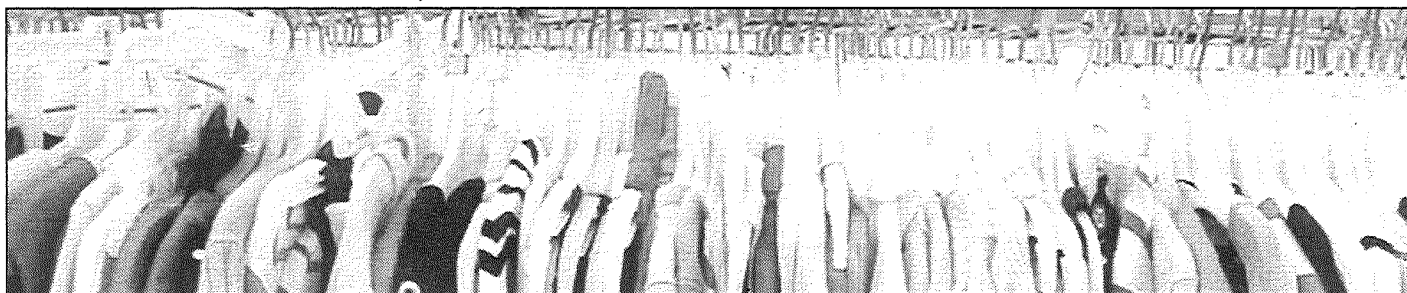
Kad finansiālās problēmas dzīves apstākļus skar aizvien vairāk, uzmanība jāpievērš tam, kā vairāk ietaupīt. Maciņam visai izdevīga ir lietoto preču iegāde.

Lai pārliecinātos, vai lietotās mantas nes vai nenes sev līdzīgu iepriekšējā saimnieka auru, konsultē dziedniece Inga Dāboliņa.

Apģērbs

Drēbes, rotas, mēbeles, auto un vēl citas mantas, kas cilvēkam pieder vai atrodas viņa tuvumā, savāc šī cilvēka enerģiju, slimības, garstāvokli un visu glabā kā atmiņas. Rakstāmgalds, pie kā ik dienas strādā, ir uzticīgs savam īpašniekam un grib labi kalpot, tādēļ paņem visas saimnieka negatīvās emocijas — dusmas, naidu, skaudību, skumjas. Drēbes un arī citi priekšmeti glābj nēsātāju no negatīvā, uzkrājot to visu sevī. «Pret priekšmetiem vienmēr vajag izturēties ar pietāti. Tie ir radīti kalpošanai, tā tad tie grib kādam piederēt, un mantas jau nav vainīgas, ka to iepriekšējais lietotājs bijis skaudīgs, skops, spītīgs, ļauns. Ja priekšmets vēlēšies, lai viņu neizmet un valkā, tad no sevis izdzēsīs nelabvēlīgo atmiņu, ko glabā,» skaidro dziedniece.

Cits gadījums, ja runa ir par smagi slima cilvēka drēbēm. Senajos laikos slimnieka vai pat miruša cilvēka drēbes sadedzināja. «Drēbīte, vēlēdamās palīdzēt savam saimniekam, uzsūc sevī visu sliktu un pati grib, lai to iznīcina,» saka Inga Dāboliņa. «Kādreiz slimnicā pastāvēja slimnieka drēbes. Ja kāds nomira, pidzamu izmazgāja un nākamajam pacientam vilka mugurā. Diemžēl šo drēbju dēļ slimnieku var piemeklēt iepriekšējā slimnieka kaites. Ja jūti, ka esi nervozs, nepārtraukti strīdies, pats nesa-prazdams, par ko, un ievēro, ka esi uzvilcis nesen lietotajos apģērbos nopirkto drēbīti, tad, visticamāk, ka vainojama šajā apģērbā ietvertā enerģija. Bet tas nenozīmē, ka nopirkta blūze vai bikses uzreiz jāizmet, tiem



jānodot otrā iespēja, tomēr, ja, otrreiz uzvelkot, atkārtojas tas pats, tad labāk no šāda apģērba atvadīties, lai arī cik miļš tas būtu.»

Zidaiņa mantiņas

Gaidot mazuli, īpaši uzmanību nākas veltīt ģimenes budžetam, jo nepieciešams iegādāties gultu, ratiņus, auto sēdekli un drēbītes, kas prasa diezgan lielus izdevumus. Reklāmas sludinājumi vienmēr pilni ar šādu mantu piedāvājumiem. Vecāki, kuru mazais jau izaudzis, lietas pārdod nākamajam. Un atsaucība ir liela, jo ratiņi, kas jau lietoti, nebūt nav tik slikti, lai tos nevarētu lietot kāds cits.

Dziedniece iesaka rīkoties tā: «Zinot vai nezinot mazuli, kurš iepriekš valkājis drēbītes, māmiņai ir jāpārbauda, ko šīs lietišķas stāsta. Mammai tās jāpaņem rokā, ar plaukstu jāpaglāsta un jājūt, kādas emocijas tās izraisa. Ja rodas vēlme raudāt un ir bailes, tad savam bērniņam šīs drēbītes, kaut izmazgātas un gludinātas, mugurā nevajadzētu vilkt. Taču nevajag uzreiz izmest, bet gan iztīrīt jānoliek maliņā un, kad kādu laiciņu ir pastāvējušas jūsu pašu mājā, var pārbaudīt otrreiz. Tieši tāpat kā sākumā, pārļaujot pāri roku, mēģināt sajūst, ko šis apģērbs stāsta. Iespējams, ka šoreiz tās raisa priecīgas emocijas. To enerģētika ir mainījusies, un ar šīm pārvērtībām drēbes norāda, ka ir gatavas jaunam saimniekam, tās izsaka vēlēšanos kalpot nākamajam cilvēkam.» Šādā gadījumā mājās pastāvējušās drēbītes var vilkt bērni-

ņam mugurā, bet, ja tās, otrreiz paņemot, vēl aizvien rada aukstuma savādo sajūtu, tad gan labāk no tām jāatbrīvojas, jo, iespējams, tās pilnas ar slimību, var būt pat nāves gadījumi, un apģērbs pats parāda, ka vairs nevēlas nevienam kalpot, tādēļ raida no sevis šo negatīvismu.

Auto un mēbeles

To, kādas emocijas izraisa lietotā manta, jāpārbauda arī mēbeļēm un automašīnām. Ja mēbeles iepriekš bijušas pie negatīviem cilvēkiem, tās to pavēstīs uzreiz, izraisot pret sevi nepatiku un nevēlēšanos tās vispār iegādāties. Savukārt lietota automašīna var iet divus ceļus. Viens no tiem — negatīvais. Ja mašīna kādreiz avarējusi un avārijā vainojams saimnieks, tad, iespējams, auto gribēs atbrieties un par atbrietas mērķi izvēlēšies savu jauno saimnieku. Tādā gadījumā no šādas mašīnas pirkšanas vajadzētu izvairīties.

Taču avarējušai mašīnai var piemist arī pozitīva enerģija, kad tā savu jauno saimnieku vēlas pasargāt no nelaimēm uz ceļa. «Zinu tādus cilvēkus, kuri iegādājušies mašīnu, kas iepriekš daudz avarējusi, tā ir salabota un ar bailēm pārdota, bet īpašnieki atklājuši, ka mašīna ir kā sargeņģelis. Piemēram, brauc, bet pēkšņi notiek tā, ka ir jāapstājas — vai nu kaut kas mazliet sabojājas, vai liek vadītājam instinktīvi apstāties. Kad atkal sāks braukt, pēc pāris metriem vadītājs redz, ka notikusi avārija, kurā viņš varēja iekļūt. Tomēr auto ar savu ķibeli paglābis no

lielas nelaimes,» pastāsta dziedniece.

Viņa atgādina, ka, pērkot pat neavarējušu mašīnu, ir jāizjūt, kāda enerģija no tās plūst. Apsēdieties pie stūres, brītiņu pasēdēt pie atvērtām durvīm un izjūtiēt, vai tā izraisa labas emocijas un vai rodas sajūta, ka šī mašīna ir istā. Nevajag pievērst uzmanību tam, kādā krāsā sēdekļi, cik tie labi piestāv jūsu mētelim, tikai mazu brīdi pasēdēt, neko nedomājiet, un mašīna pati pateiks, vai tā izvēlējusies jūs par savu jauno saimnieku. Jāatceras, ka metālam ir ļoti spēcīga atmiņa, kura neizzūd ne no mazgājot, ne pārkrāsojot.

Attīrīšana

Lielu mantu, kā automašīnu un mēbeļu, attīrīšanai dziednieks var ieteikt veikt atbilstošus rituālus, lai atbrīvotos no sakrātās negatīvās auras un priekšmetam piešķirtu labo enerģiju. Zidaiņa lietišķām nav nepieciešami šādi rituāli, jo māmiņas pašas, no sirds mīlot savu bērniņu, kāda priekšmeta enerģiju spēj spēcīgi uzvert, ietekmēt un mainīt. «Katru manta, kas piederējusi kādam cilvēkam un ko lietojis otrreiz kāds cits, vispirms ir jāpaņem ar savām izjūtām, vai tā patīk, vai ir neitrāla, vai nepatīk. Ja patīk, un jūs to mīlēsit, kopsiet, tā no sevis izdzēsīs iepriekšējā lietotāja atmiņu un būs pret jums labvēlīga. Bet, ja to valkāsi ar dusmām un nekopsiet, iepriekšējā valkātāja problēmas un nesaskaņas nāks arī pie jums,» uzsver dziedniece.

(No preses materiāliem)

Citi medību lauki

Jau četrarpus gadus Babītes pagastā, Rīgas — Liepājas šosejas otrajā kilometrā, darbojas Uģis Rūķīša dzīvnieku kapsēta «Citi medību lauki» — Latvijā pirmā dzīvnieku kapsēta. Baltijā joprojām ir tikai divas dzīvnieku kapsētas — otra atrodas Lietuvā.

Tiesa gan, Uģis Rūķītis saka, ka neoficiālu dzīvnieku kapsētu jeb apbedījuma vietu ir atliku likām. Pierīgas meži esot pilni ar mājdzīvnieku kapu kopijām. Taču vēl briesmīgāk esot, ja izmet savu mirušo draugu atkritumos, — dzīvnieki taču ir mūsu vislabākie draugi, kuri nekad nenodod un kuri saprot arī savu saimnieku klusēšanu.

Piemineklis draugam

Arheologi uzskata, ka visvecākais dzīvnieka apbedījums ir veikts aptuveni 6500 gadu pirms mūsu ēras tagadējās Ilinoisas teritorijā. Pasaulē divas visvecākās un prestižākās dzīvnieku kapsētas, kuras joprojām darbojas, atrodas Ņujorkā un Parīzē. Parīzes kapsētā atrodas arī viens no desmit pasaulē slavenākajiem pieminekļiem suņiem — sanbernāram Barijam. Suns Alpu kalnos meklēja un glāba nelaimē nokļuvušus cilvēkus un gāja bojā, atradis četrdesmit pirmo cilvēku, kurš pārgurumā un bailēs noturēja suni par lāci un to nošāva. Jāpiebilst, ka ikviens no pieminekļiem dzīvniekiem visā pasaulē glabā savu skumjo un aizkustinošo stāstu. Piemēram, Skotijā, Edinburgā, ir piemineklis terjeram Bobijam, kurš 14 gadus katru dienu gāja uz sava saimnieka, gana Toka, kapu; Japānā, Sibīrijā, ir piemineklis sunim Hačiko, kurš deviņus gadus katru dienu gāja uz staciju sagaidīt savu mirušo saimnieku;

piemineklis ir uzcelts arī sunim Fido, kurš Sanlorenco, Itālijā, 14 gadus regulāri devās uz autobusa pieturu sagaidīt savu kara laikā bojā gājušo saimnieku.

Dzīve un leģendas

Par to, kā radās ideja veidot dzīvnieku kapsētu, vēsta nu jau par leģendu kļuvis Uģis Rūķīša stāsts. Reiz abi ar draugu sprieduši, ar ko varētu nodarboties, un radusies ideja, ka draugs varētu gatavot zārciņus mirušiem dzīvniekiem, bet Uģis — nodarboties ar to apbedīšanu. Draugs nevienu zārciņu tā arī nav izgatavojis, bet Uģim pēc septiņu gadu pūlēm kapsētu tomēr izdevies atvērt. «Manuprāt, cilvēki, kuri mīl dzīvniekus, arī ikdienas dzīvē attiecībā ar citiem cilvēkiem ir saprotosāki, iecietīgāki un labestīgāki. Personīgi man jebkurš esošais vai bijušais dzīvnieks ir bijis un ir manas ģimenes loceklis, un es cienu cilvēkus, kuriem ir tāda pat attieksme pret saviem mīļiem, lai kas arī tie būtu. Dzīvnieku kapsētu «Citi medību lauki» esmu veļtījis savam visuzticīgākajam draugam — ņūfaundlendam Karbo Cerbo Kongo van der Klemanso, kurš bija kopā ar mani dzīves smagākajos un drausmīgākajos brīžos,» saka Uģis Rūķītis.

Pašlaik viņa izveidotajā dzīvnieku kapsētā ir jau 1500 apbedījumu: te ir apglabāta gan zelta zivtiņa, gan suņi, kaķi un truši. Cilvēku sāpes un izmisums nereti esot tik liels, ka caur asarām tiekot kliegts pilnā balsī. Apstaigājot kapsētu, Uģim vai pie katras otrā kopiņas ir savs stāsts par tur apglabāto dzīvnieciņu.

Izrādās, ka arī četri cilvēki ir izteikuši vēlmi tikt apglabātiem blakus saviem mīļiem. Protams, dzīvnieku kapsētā nedrīkst

apglabāt cilvēkus zārkos, bet, ja cilvēks ir atstājis tieši šādu savu pēdējo vēlēšanos, viņu pēc nāves kremē, un tad pelnu urnu «Citos medību laukos» apglabāt drīkst. Kāds vecs vīrs bieži nākot pie sava kaķa kapa, un viņa vēlēšanās esot pēc nāves gulēt blakus savam uzticamajam draugam. Vaicāts, kādēļ tā, vecais vīrs sacījis, ka esot viens pats šajā pasaulē un kaķis ilgus gadus bijis viņa vienīgais tuvinieks.

Dzīvnieku kapsētā guldīt daudz Latvijā slavenību mājdzīvnieki, dažām mājām mīlulim ir uzlikts dārgs piemineklis. Reiz, jautāts, kādēļ tik ļoti pārdzīvo mājdzīvnieciņa nāvi un kādēļ tik bieži nāk uz kapiem, ja dzīvē netrūkst nekā, kāds ļoti turīgs cilvēks sacījis, ka viņa dzīvnieciņš, atšķirībā no cilvēkiem, nekad nav viņu nodevis un vienmēr ir patiesi mīlējis.

Tiesa gan, esot lietas, ko Uģis Rūķītis nespēj un negrib pieņemt, tādēļ gadījumos, kad saimnieki lūdz atbraukt pakal mirušajam dzīvnieciņam, tas tiek darīts tikai pēc tam, kad dzīvnieciņš jau patiešām miris. Uģis pastāsta par kādu gadījumu, kad no veterinārās klinikas zvanījis veterinārārsts un lūdzis atbraukt pakal aizmidzinātam sunim. Uģis aizbraucis un, gaidot, kad viņam iedos mirušo dzīvnieku, sadraudzējies ar kādu dzīvespriecīgu un jauku vācu aitu sugas jaunuļi, kurš manāmi atšķīries no rindā gaidošajiem, slimajiem dzīvniekiem. Kad Uģis jautājis veterināram, ko šeit dara priecīgais jaunulis, ārsts atbildējis, ka šis arī ir tas suns, ko saimnieki lūguši iemidzināt, jo viņiem tas vairs neesot vajadzīgs. «Tas bija briesmīgi! Es nevaru pastāstīt, kā tobrīd jutās. Un pēc tam nolēmu, ka turpmāk brauksim pakal tikai jau mirušiem dzīvniekiem. Negribu un nespēju samierināties ar cilvēku cietsirdību,» teic Rūķītis.

Kapsēta katram mājdzīvniekam

Kapsēta tapusi piedzīvota Pierīgas meža nogabalā un tā sakopšanā ieguldīts pamatīgs darbs. Te savus mīļus var guldīt katrs, tāpat arī kapavietu iekārtot pēc savām spējām un gaumes. Ir kapavietas ar pieminekļiem, bet ir arī tādas, uz kurām tikai iestādītas puķes, vai no akmentīņiem salikti raksti. Dzīvnieku var apbedīt arī kopējā atdusas vietā. Tā gan ir slēgta apmeklētājiem, bet kapos izveidota piemiņas vieta visiem mūžgajos medību laukos aizvadītajiem dzīvnieciņiem — milzīga skulptūra vaļejas kakla siksnas veidolā. Kā simbols brīvībai, ko pēc nāves ieguvusi dzīvnieka dvēsele.

«Citi medību lauki» pērn tika uzņemti Starptautiskajā dzīvnieku kapsētu asociācijā ASV, bet pirms tam kļuva par Privāto dzīvnieku kapsētu asociācijas biedru Lielbritānijā. Patiesībā tā ir atzīnība un apliecinājums tam, ka kapsēta ir izveidota un darbojas profesionāli.

Uģis Rūķītis atzīst, ka darbs dzīvnieku kapsētā mainījis viņa domas par cilvēkiem: «Bernards Šovs ir sacījis: jo vairāk viņš iepazīst cilvēkus, jo vairāk mīlot suņus. Ar mani ir tāpat. Taču šīs manas domas gan nav saistītas ar darbu dzīvnieku kapsētā. Kad šeit glābju savu mīluli ņūfaundlendu, domāju, ka laikam esmu ipatnis, kas tā pārdzīvo suņa nāvi. Bet tagad, pēc tā, ko esmu redzējis šajos četrarpus gados, man jāsaka, ka laikam esmu vismierīgākais. Pārdzīvojumi, ko redzu šeit, nelidzinās cilvēka bēres redzētajam. Tas nav ne aprakstāms, ne izstāstāms. Jo dzīvnieks pret savu saimnieku vienmēr ir godīgs, un cilvēka sāpes ir dziļas un istas, zaudējot uzticamāko draugu.»

«Vides Vēstis»

BALVOS

Sitas mežā manīta
lāču māte ar mazuli

Jūnijā Balvu novada Sitas mežā mednieki pamanījuši lāču māti ar mazu lācēnu, kuri bija atmākuši uz mežacūku barotavu ēst graudus, stāsta Balvu mežniecības mežzinis Edgars Skučs.

— Lāčus fiksejis arī mežā uzstādīts fo-

toaparāts ar kustību sensoru. Savā nozarē strādāju kopš 1990. gada, un manā praksē, manā pārziņā esošajā teritorijā tas ir nebijis gadījums, ka tiek manīta lācene ar ģimenes pieaugumu. Spriežot pēc lāču mazuļa lieluma, pasaulē tas ir nācis šogad pavasarī. Kā saka, lācēns nav lielāks par jēnotu, — sacīja Skučs.

Jaunizveidotā Balvu novada teritorijā lāči manīti arī agrāk, un tie varētu būt iera-

dušies no Igaunijas. Mežzinis atcerējās gadījumu, kad pērn kādās pamestās mājās lāči bija ieradusies novākt ābolu ražu.

— Lāči bija rūpušies ābelēs un mielojušies ar augļiem, — sacīja Skučs.

Kā atzina mežzinis, lāču māte mēdz būt agresīva, aizsargājot savu mazuli, tāpēc sēņotājiem un ogotājiem Sitas mežā jābūt piesardzīgiem un nevajadzētu tuvoties lāčiem, ja tie pamanīti.

— Visticamāk, ka lāči paši vairākus no kontakta ar cilvēku, — sacīja Skučs.

Lāču tēvs dzīvo nošķirti no ģimenes, un tāpēc cilvēkiem neizdosies ieraudzīt visu saimi kopā.

Cita lāča pēdas manītas aptuveni 15 kilometru attālumā no vietas, kur nesen manīta lāču māte ar lācēnu.

«Vaduguns»

LUDZĀ

Papildinās pavāru
saime

Pēc četrus mēnešu profesionālās apmācības kursiem specialitātē «Pavārs» mācības pabeidza 11 bezdarbnieki.

Kā atzīmē Ligita Magiča, mācību centra BUTS Rēzeknes un Ludzas filiāļu vadītāja, kursu laikā audzēkņiem tika mācīta gan ēdienu gatavošanas tehnoloģija, gan uzskaites un kalkūlācija, viesu apkalpošanas pamati u. c. mācību priekšmeti. Bez teorētiskajām zināšanām nākamie pavāri apguva arī praktiskās iemaņas. Audzēkņi prakses laiku pavadīja tādās ēdināšanas vietās un kafējnicās kā Mājas virtuve (te arī norisinājās pēdējais eksāmens un visi saņēma kvalifikācijas apliecību), Kristīne, Valensija, SIA Mabis ēdnīca Kārsavā, SIA Lean kafējnicā, SIA Saule 5 kafējnicā utt.

Apsveicami ir tas, ka šajosursos mācīšanās ne tikai ludzānieši, bet arī darba meklētāji no Kārsavas, Ciblas novada, Cirmas un Išnaukas pagastiem. Grupiņā bija arī viens vīriņu kārtas pārstāvis. Daži no kursu beigušajiem praktiski jau ir sarunājuši sev darba vietu, bet atliek vēlēties, lai darbā spētu iekārtoties pēc iespējas vairāk. Starp kursu beidzējiem ir arī kāda pirmspensijas vecuma sieviete. Vēl pavasarī, piesakoties mācībām, viņa bija iecerējusi, arī pensijā aizejot, pastrādāt un papildināt nelielo ģimenes budžetu. Bet tagad, kad likums liek strādājošiem pensionāriem noņemt nost 70% pensijas, sieviete šaubās, vai ies strādāt, tomēr par aizvadītajiem kursiem ir priecīga — uzzināts ir daudz jauna un interesanta. Iegūtās zināšanas varēs ar prieku izmantot, ja ne algotā darbā, tad savā virtuvē noteikti.

Savukārt NVA Ludzas filiāles koordinējošā eksperte Inga Stjožkina pastāstīja, ka bez mācību centra Buts ESF projekta «Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība» Latvijas ietvaros strādā arī citas mācību firmas. Piemēram, SIA «Latgales mācību centrs» vadītajās mācībās pavisam nesen kursu beidza frizieri. Vēl šobrīd mācību centrs Austrumvidzeme bezdarbniekus māca specialitātē «Mazumtirdzniecības veikala pārdevējs», bet j.k. AAA mācās B kategorijas autovadītāji. Šomēnes būs iespēja apgūt aprūpētāja, friziera, florista un gāzmetinātāja profesijas.

Top jauna
draudzes māja

Ludzas Romas katoļu baznīcas tuvumā ir sākusies būvniecība — top jauna draudzes māja. Lai pastorālais darbs draudzē varētu noritēt sekmīgi, ļoti svarīga nozīme ir piemērotām telpām, kopīgām mājām, — draudzes avīzē «Tikšanās» vasaras sākumā rakstīja m. Emanuēla (SJE). — Mācību gada laikā apmēram 100 cilvēku — bērni, jaunieši un pieaugušie — katru nedēļu mūsu draudzes mājā piedalās dažādos pulciņos, nodarbībās, tikšanās reizēs.

Pašreizējā draudzes māja ir būvēta pirms kara. Tā ir tik ļoti sliktā stāvoklī, ka nav vērts ieguldīt naudu remontā. Un tā pēc bīskapa pamudinājuma, prāvesta un draudzes kormitejas iniciatīvas likti pamati jaunajai mājai.

Būvlaukumā strādā 7 cilvēki, arī priesteris Jānis Kolns. Darbdiena sākas agrā rītā stundā un noslēdzas vēlā vakarā.

Priesteris Kolns mājas būvniecību uzsācis lielā pašjāvībā uz Dieva palīdzību. Naudas trūkst. Tiklīdz kāda summa parādās tā tiek likta lietā.

Šobrīd ir nedaudz kritusies būvmateriālu cena. Bet tiek meklēti arī lietoti būvmateriāli, piemēram, priesteris gaidīja, ka kāds atsauksies uz sludinājumu par lieto tu paneļu pirkšanu. Ikvienam, kurš ir būvējis var pat tikai veicis kādu remontu, zina, ka šādos darbos allaž rodas arvien jaunas vajadzības un reālie izdevumi parasti ir lielāki par plānotajiem. Tomēr... māja ceļas. Pirmais stāvs pacēlies tiktāl, ka redzamas jauno logu ailes.

«Rivēšanās»
Ciblas novadā

Kopš pirmās sēdes, kurā ievēlēts Ciblas novada domes priekšsēdētājs, notikumi risinājušies diezgan neparedzami. Trīs deputāti no apvienības «Mēs novadam» nolikuši mandātus.

Pirmā ārkārtas sēde (1. jūlijā) sākās 3 stundas pēc priekšsēdētāja ievēlēšanas. Uz to nebija ieradies Eduards Luckāns, kurš jau bija paspējis nolikt mandātu.

Arī otrajā sēdē deputātiem nācās lemt par novada domes deputāta pilnvaru izbeigšanu.

Rudīte Laizāne («Mēs novadam»), bijusi Ciblas novada domes priekšsēdētāja, kura vēlēšanās ieguva vislielāko savu vēlēšanu uzticību (959 balsis), savā iesniegumā rakstā: «Nolieku deputāta pilnvaras, jo nespēju strādāt domes priekšsēdētāja vadībā».

Ivars Birskis no tā paša saraksta vēlēšanās ieguvis 746 balsis. Savā iesniegumā viņš rakstā: «Nolieku deputāta pilnvaras sakarā ar to, ka uzskatu zem savas pašcieņas strādāt ar neuzticīgajiem apvienības kolēģiem».

Deputātiem šādos gadījumos nav izvēles, viņu balsis būtībā ir tikai formalitāte, tādēļ, balsojot par katru atsevišķi, pieņemts lēmums par viņu deputāta pilnvaru izbeigšanu.

«Oāzes» bērniem —
jaunas telpas

Laikā, kad valsti lielākoties dažādas iestādes tiek slēgtas, divtik patikami dzirdēt par kādu atklāšanas pasākumu.

2. jūlijā vienā no nomaļākajām Latvijas pašvaldībām — Zilupes novada Lauderos — bērnu rehabilitācija centra «Oāze» bērni, pieaugušie un ciemiņi svinīgi atklāja jaunu ēku, kurā varēs uzturēties 11 pusaudži ar uzvedības problēmām.

Pašlaik Lauderos «Oāzē» uzturas, dzīvo, mācās 43 bērni. Nu 11 no viņiem apdzīvos daļu renovētās bijušā bērnu darza ēkas. Vēl viena daļa jauniešu, kuri jau sasnieguši 18 gadu vecumu, dzīvo dzīvokļos un apgūst patstāvīgas dzīves pieredzi. Jāatzīmē, ka «Oāzē» uzturas galvenokārt Rīgas pašvaldības bērni, kuriem dažādu iemeslu dēļ ir nepieciešama rehabilitācija.

1996. gadā Rīgā savu darbību uzsāka brīvprātīgo iniciatīvas grupa ar mērķi palīdzēt sociāli negāciju rezultātā cietušajiem bērniem atveseļoties un adaptēties vienaudžu vidū. Iesākumā sociālais rehabilitācijas darbs tika veikts Rīgā.

2000. gadā bērņu aprūpes centrs kopīgi ar Lauderos pagasta pašvaldību atvēra



● Akcija «Piesprādzējies un izdzīvo!» piesaistīja gan bērnu, gan pieaugušo uzmanību.

bērnu rehabilitācijas centru «Oāze».

Te psiholoģisku un sociāli pedagoģisku palīdzību saņem bērni no sociāli nelabvēlīgas vides, ielu bērni, vardarbībā cietuši bērni. Te ir viņu mājas. Te bērni mācās un apgūst to, ko dažādu apstākļu dēļ nav varējuši izdarīt agrāk.

Kopā ar bērniem un centra personālu priecīgajā brīdī bija arī viesi no Rīgas domes Labklājības departamenta, sadarbības partneri no Ludzas RPP, Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas, Probācijas dienesta pārstāvji, Zilupes novada deputāti u.c. Dieva svētību bērniem, pieaugušajiem lūdza un uz kopīgu lūgšanu aicināja priesteris Vladislavs.

Viss notika. Taču pats galvenais, ka šajā rehabilitācijas centrā bērni ne tikai dzīvo, mācās un pavada brīvo laiku. Te viņi saņem tās zināšanas, prasmes un iemaņas, kas nepieciešamas tālākajā dzīvē.

Piesprādzējies un
izdzīvo!

9. jūlija pēcpusdienā Ludzā pie tautas nama notika akcija «Piesprādzējies un izdzīvo!». Lai pārliecinātu autovadītājus un pasažierus par drošības jostas lietošanas nepieciešamību, šādu kampaņu Latgālē rīkoja biedrības Eiroreģions «Ezeru zeme» Latvijas birojs projekta «Harmoniskā pārrobežu sadarbība satiksmes drošībā Latvijas un Lietuvas pierobežas reģionos» ietvaros.

Interesanti tika aicināti iejusties autobraucēju — šoferu un pasažieru — lomās, izmēģinot simulētās avārijas situācijas, lai pārliecinātos par drošības jostu nepieciešamību. Speciāli aprīkotā vieglajā automašīnā, kas modelēta automašīnas kulepošanai, interesenti varēja izjust, kā cilvēks jūtas tad, kad autoavārijā mašīna kulepo, un kā šādā situācijā palīdz drošības josta.

Par drošības jostu nepieciešamību pārliecinājās arī tie, kuri, sēžot simulatorā — autobraucēja sēdekli, pārvietojās ar videjo ātrumu 30 km/h un ietriecās sienā.

Projekta koordinatore Ludzā Svetlana Rimša pastāstīja, ka projektā iesaistītas 14 Latvijas un Lietuvas pašvaldības, bet tehnisko aprīkojumu nodrošināja Lietuvas satiksmes drošības speciālisti.

— Akcijā Ludzā piedalījās 135 cilvēki —

gan bērni, gan pieaugušie, kuri kulepoja mašīnā vai ietriecās sienā. Visiem viņiem ar savu parakstu bija jāapliecina, ka viņi uzņemas atbildību par savu drošību simulatoros. Taču jāatzīmē, ka nekādu starpgadījumu nebija, jo šis aprīkojums ir pārbaudīts un drošs. Gandrīz visu akcijas dalībnieku reakcija viennozīmīgi — drošības jostas noteikti jālieto, — stāsta S.Rimša.

Savukārt tie, kuri kādreiz jau cietuši avārijā, atzina, ka simulatorā viss tiešām notiek kā istā avārijā.

Pirms vairākiem gadiem cietu autoavārijā. Situācija bija līdzīga, mašīna nobrauca no ceļa un pārmeta kūleni. Atguvos, kad mašīna gulēja uz sāna. Paldies Dievam, bijām piesprādzējušies. Simulatorā tiešām notika tieši tāpat kā dzīvē. Nezin kāpēc laiks šādā situācijā velkas ļoti lēni un nedaudz sekundes šķiet kā desmit minūtes. Iesaku visiem lietot drošības jostas. Tas tiešām ir ļoti nepieciešams, — stāsta ludzānietis Juris.

Simulatori, protams, kā magnēts pievilka bērnus. Visi aptaujātie vienā balsī apgalvoja, ka, braucot vecāku vai kādā citā automašīnā, pirmais, ko dara iekāpuši, — noteikti piesprādzējas.

— Es braucu kopā ar mammu. Kad vēl biju maza, viņa man pastāstīja un parādīja, kas notiek, straujāk bremzējot, ar manu lelli. Mana lelle nolidoja no sēdekļa un nokrita uz grīdas. Tas pats notiek avārijas brīdī ar bērnu, kurš nav piesprādzējies. Tikai sekas vēl briesmīgākas. Mašīnā, kura kulepo, es noteikti kāpšu, bet to, kā triecas sienā, negribu izbaudīt, — atzīstas Liene.

Akcijā «Piesprādzējies un izdzīvo!» iesaistījās arī Ludzas rajona Policijas pārvaldes darbinieki. Laikā no plkst. 15.00 līdz 19.00 Ludzas ielas satiksmes drošības policisti pārbaudīja, vai autobraucēji un pasažieri ir piesprādzējušies. Minētajā laikā posmā Ludzā neviens nepiesprādzējies autovadītājs vai pasažieris netika aizturēts.

Savukārt 2009. gada pirmajā pusgadā par drošības jostas nelietošanu aizturēti 104 cilvēki. Attiecīgajā laikā posmā pagājušajā gadā aizturēti 165 cilvēki. Tā kā zināms progress redzams. Iedzīvotāji sākuši rūpēties par savu drošību, un arī sods, kas paredzēts par drošības jostu nelietošanu, nav mazs — 20 lati.

«Ludzas Zeme»

Nepamanīja «STOP» zīmi



Ar sabojātām automašīnām un gūtiem vidēja smaguma miesas bojājumiem kādam autovadītājam 17. jūlijā beidzās ceļu satiksmes negadījums Preiļos uz pilsētas apvedceļa un Rēzeknes ielas krustojuma.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 3. nodaļas priekšnieks Vilis Patmalnieks, notikuma secība bijusi šāda. Braucot pa Kalnu ielu virzienā uz Lāčplēša ielu (pilsētas apvedceļš), devās automašīna VW. Krustojumā ar Rēzeknes ielu notika sadursme ar automašīnu «Škoda», kuras vadītājs neizpildīja darbības, kādas nosaka ceļa zīme «STOP». «Škoda»

ietriecās automašīnas VW vadītāja durvis. Transportlīdzekļa vadītājs guva vidēja smaguma miesas bojājumus un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Komentējot notikumu, policijas pārstāvis uzsvēra, ka sadursme bijusi pietiekami spēcīga, abas automašīnas, visdrīzāk, tikšot norakstītas, bet cietušajam šoferim, pēc medicīnu teiktā, nāksoties pavadīt laiku, ārstējot augšstilba lūzumu. Negadījumā vainojamais autovadītājs no Madonas rajona atzinis, ka neesot pamanījis «STOP» zīmi, kas liek apstāties.

V.Patmalnieks informēja, ka pašlaik policijā notiek lietas materiālu pārbaude, pēc kuras tiks pieņemts lēmums par kriminālprocesa uzsākšanu.

POLICIJAS ZIŅAS

Laikā no 13. līdz 19. jūlijam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 40 notikumi. Kā «Novadnieku» informē rajona policijas pārvaldes inspektore Inta Romanovska, starp aizvadītajā nedēļā reģistrētajiem likumpārkāpumiem bijušas septiņas zādzības, trīs ceļu satiksmes negadījumi un divi gadījumi, kad personām nodarīti tieši viegli miesas bojājumi.

Zog mantas, kabeļus un alkoholu

14. jūlijā policijā reģistrēts iesniegums par to, ka Preiļos no kādam vīrietim piederošā dzīvokļa nozagtas dažādas mantas. Policija par notikušo uzsākusi kriminālprocesu.

15. jūlijā zaudējumi nodarīti SIA «Lattelecom». Saņemts iesniegums par to, ka Līvānos nozagts uzņēmumam piederošais kabelis 150 metru garumā. Arī šajā gadījumā policija uzsākusi kriminālprocesu.

18. jūlijā konstatēta zādzība veikalā «Maxima» Preiļos. Kāds 1990. gadā dzimis vīrietis veikalā nozaga 0,7 litru tīlpuma pudeli ar degvīnu. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Dienu vēlāk, 19. jūlijā, policijā uzsākts kriminālprocess par to, ka Riebiņu novada Silajānos, iekļūstot SIA «TU Lauki» veikalā, nozagti dažādi alkoholiskie dzērieni un tabakas izstrādājumi.

Uzdarbojas maluzvejnieki

14. jūlijā Vārkavas novada Rožkalnu pagastā Lielajā Kalupes ezerā konstatēti divi nelicencēti zvejas tīkli.

Vairākkārt konstatēta nelikumīga tirdzniecība

14. jūlijā Aglonas novada Aglonas pagastā kādā autoveikalā konstatēta alkoholisko dzērienu pārvadāšana bez speciālās licences, kā arī tabakas izstrādājumi, kuriem nebija Latvijas akcizes marķējuma zīmju.

Līdzīgs gadījums pagājušajā nedēļā fiksēts arī Līvānos. 16. jūlijā SIA «Runcis» tirgus teritorijā atrastas un izņemtas 3000 cigaretes bez valsts noteiktā akcizes marķējuma.

Huligāns veikalā

16. jūlijā Aglonā veikalā, kas pieder SIA «Antaris», kāds 1973. gadā dzimis vīrietis sarīkoja skandālu pie kases un traucēja veikala darbiniekus.

Sabojāja elektrības skapi

17. jūlijā policijā saņemts iesniegums par to, ka Līvānos sabojāts SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» piederošais elektrības skapis.

Ceļu policisti pastiprināti veic satiksmes uzraudzību

Preiļu rajona policijas pārvaldes inspektore Inta Romanovska informē, ka pastiprināti tiek veikta ceļu satiksmes uzraudzība. Laika posmā no šī gada 13. līdz 19. jūlijam policisti sadarbībā ar Satiksmes uzraudzības biroja darbiniekiem konstatējuši 11 vadītājus, kuri savus transportlīdzekļus vadīja alkohola reibumā. Tajā skaitā bija četri automašīnu vadītāji, viens mopēda vadītājs un seši velosipēdu vadītāji. Par braukšanu dzērūmā visi tika administratīvi sodīti.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Tiesas piespriesto kriminālsodu — arestu vainīgie izcietīs daļēji slēgta tipa cietumos

Ministru kabinets akceptēja grozījumus likumā par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību, lai precizētu, kā izpildāms kriminālsods — arests, kas noteikts kā sods personām, kuras nav izpildījušas tiesas noteikto naudas sodu vai piespiedu darbu, informē Tieslietu ministrijas sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Jana Saulīte.

Līdz ar grozījumiem likumā noteikts, ka personas, kurām tiesa aizstāj vai ir aizstājusi līdz šā nosacījuma spēkā stāšanās dienai neizciesto sodu — piespiedu darbu vai naudas sodu ar arestu,

izcieš to daļēji slēgtā cietumā, ja izciešanas režīma vidējā pakāpē. Kā norāda likumprojekta autori, tādējādi Ieslodzījuma vietu pārvaldei neradīsies problēmas šo personu izvietojumā, vienlaikus nodrošinot ieslodzījuma vietu darbību ierobežota finansējuma apstākļos.

Personu, kam piespiedu darbs vai naudas sods aizstāts ar arestu, izvietojuma sodu izciešanas režīma pakāpē, tiesību nodrošināšanai šādā gadījumā ir nepieciešama mazāka brīvības atņemšanas iestādes personāla iesaiste. Daļēji slēgtā cietumā vidējā pakāpē personas netiek izvietotas kamerā un drīkst pārvietoties pa noteiktu teritoriju, tām ir atļauti kontakti ar citiem notiesātajiem u.tml. Šis

personas brīvības atņemšanas iestādes darbiniekiem nebūs jāpavada uz tikšanos, telefona sarunu, tikšanos ar advokātu utt. Tādējādi šo izmaiņu rezultātā samazināsies valsts institūciju personāla resursu izmantošana konkrētā kriminālsoda izpildei. Tomēr šos ietaupījumus nav iespējams novērtēt konkrētos skaitļos.

Pēc Ieslodzījuma vietu pārvaldes sniegtajiem datiem, 2009. gadā laikā vidēji par 50% ir pieaudzis personu skaits, kam piespiedu darbs vai naudas sods aizstāts ar arestu un minētajā laikā posmā no ieslodzījuma vietām atbrīvota 91 persona.

Lai sakārtotu šo jautājumu, izmaiņas veiktas arī citos likumos.

Valsts nenodrošina juridisko palīdzību administratīvajās lietās

Ministru kabinets akceptēja izmaiņas Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā, kas paredz, ka no šā gada 1. jūlija vairs netiek nodrošināta juridiskā palīdzība administratīvajās lietās, «Novadnieku» informē Tieslietu ministrijas sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Jana Saulīte.

Kā teikts likumprojekta anotācijā, iepriekš valsts nodrošināja juridisko palīdzību administratīvajās lietās — konsultāciju pirmstiesas, tiesvedības un tiesu nolēmuma izpildes stadijā, procesuāla

dokumenta sagatavošanu pirmstiesas, tiesvedības un tiesu nolēmuma izpildes stadijā un pārstāvību tiesā, ierobežojot palīdzības apjomu stundās un noteiktu darbību veidā. Valsts sedz izdevumus par konsultāciju ne vairāk par piecām stundām vienas administratīvās lietas ietvaros, izdevumus ne vairāk kā par trīs procesuālo dokumentu sagatavošanu vienas administratīvās lietas ietvaros un izdevumus par pārstāvību tiesā ne vairāk kā par 40 stundām vienas lietas ietvaros.

Saskaņā ar Juridiskās palīdzības administrācijas (JPA) sniegto informāciju, 2008. gadā pieņemti

82 lēmumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu administratīvajās lietās, kā arī izmaksāti Ls 2268,06.

Kā norāda likumprojekta autori, lai ierosinātu administratīvo lietu iestādē, persona var vērsties ar mutvārdu vai rakstveida iesniegumu. Saskaņā ar Administratīvā procesa likumu iesniegumā norādāms iesniedzēja vārds un uzvārds, dzīvesvieta, un prasījums. Ja lieta nonāk tiesā, lai prasījuma robežās noskaidrotu patiesos lietas apstākļus un panāktu tiesisku un taisnīgu lietas izskatīšanu, tiesa dod administratīvā procesa dalībniekiem norādījumus un ietei-

kumus, kā arī savāc pierādījumus pēc savas iniciatīvas (objektīvās izmeklēšanas princips). Ja administratīvā procesa dalībnieku iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, tiesa savāc tos pēc savas iniciatīvas.

Līdz ar to secināms, ka iesnieguma vai pieteikuma sastādīšanai un iesniegšanai iestādē vai Administratīvajā rajona tiesā, lai apstrīdētu izdoto administratīvo aktu, nav nepieciešamas speciālas juridiskas zināšanas un personai nepastāv šķēršļi, lai realizētu

savas tiesības.

Nemot vērā minēto, nolemts no valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma izslēgt normas, kas paredz valsts garantētās juridiskās palīdzības nodrošināšanu administratīvajās lietās.

Minētais nosacījums neattiecas uz gadījumiem, kad juridiskās palīdzības sniegšanas administratīvajā lietā nepieciešamība izriet no Latvijas Republikas uzņemtajām starptautiskajām saistībām.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Pārdod malku ar piegādi
Preiļos un Preiļu rajonā.
Tālr. 22079169.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219,
64871804.

SIA «Dižmežs» Jēkabpili pērk:
♦ bērza, melnalkšņa un baltalkšņa taru
diametrā no 12 cm.
Cena Jēkabpilī 16 Ls/m³,
cena mežā Ls 14.
♦ Bērza finierklučus.
Tālr. 29397979.

DARBS ANGLIJĀ
● viesnīcās un restorānos,
● gaļas apstrādes fabrikās,
● lauksaimniecībā.
Ir citas vakances.
NODROŠINĀTA DZĪVESVIETA.
SIA «Regus». Licence nr. 6/2009.
Tālr. Jēkabpilī 65220074,
Rīgā 67226607, mob. 22054002.

Pārdod

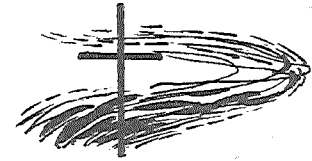
AUDI (A4, 1998. g. izl., 2,8i, sedans, melnā met. krāsā, viss elektro, TA līdz 05.2010., siksnu maina, ideālā stāvoklī). T.29462973;
AUDI (A6, 1997. g. izl., 2,4, benzīns, viss elektro, klimata kontrole, signalizācija, ABS, ASR, CD, TA). T.22174119;
AUDI 100 (1987. g. izl., benzīns, TA līdz 29.07.2009., Ls 550). T.64628885 (Verēmos, Sondoros);
AUDI 100 (C4, 2,3i, 1994. g. izl., el. pakete, 5-pakāpju ĀK, signalizācija, pretzagšanas ierīce, TA līdz 05.2010.). T.29482763;
AUDI 80 (1985. g. izl., bez TA, rezerves daļām), VW SCIROCCO (bamperi, sporta, lietie diski), VW GOLF. T.22074291;
AUDI 80 (2,0i, 1992. g. izl., centrālā atslēga, stūres pastiprinātājs, el. spoguļi, el. lūka, 5-pakāpju ĀK, TA līdz 12.2009., samaksāti nodokļi). T.29102363;

AUDI 80 (B4, 1994. g. izl., 1,9 TDI, automāts, centrālā atslēga, el. spoguļi, el. logu pacelājs, lūka, cena pēc vienošanās). T.25954503, 64625222;
AUDI A4 (1,9 TD, dīzelis, 1996. g. izl., UNIVERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;
AUDI A6 (2,5 TDI, 1999. g. izl., sedans, tumši zilā metāliskā krāsā, viss elektro, kondicionieris, automātiskā ĀK, 6900 EUR). T.28227222;
BMW 525 TDS TOURING (1994. - 1995. g. izl., jauna TA, apdrošināšana, Ls 1400, labā stāvoklī) vai maina. T.28378334;
FORD FIESTA (TA, lēti, ekonomiska). T.29690324;
FORD SCORPIO (1991. g. izl., 2,0, ziemas riepu komplekts). T.28296196;
FORD TRANSIT (2,0, benzīns, 8 vietas, B kat., TA uz gadu). T.26533260;
HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;

MAZDA 323F (1999. g. izl., 1,5, zaļganā krāsā, labā tehniskā stāvoklī, 2500 EUR). T.29460884;
MAZDA 626 (1992. g. izl., TA). T.26152958;
MERCEDES BENZ 200 (1991. g. izl., dīzelis, sedans, 4 pakāpju mehāniskā ātrumkārbā, violetā krāsā). T.22018971;
MITSHUBISHI ECLIPSE (2,0, GSI, 1996. g. izl., melnā perlamutra krāsā, čips – tjunings u.c., Ls 2000). T.26431782;
NISSAN ALMERA (1,5 l, benzīns, 2003. g. izl., teicamā stāvoklī, TA līdz 07.2010., 3700 EUR). T.26552616.

Pērk

piena teļu. Tālr. 28835383.



No šīs tāles neatsaukt,
Neatgrieziet ar mīlu vārdu.
Izsakām līdzjūtību
Uģim Ronim, no MĀTES
uz mūsu atvadoties.
SIA «Āgrofirma «Turība»»
kolektīvs

Ar cieņu pret Latvijas sarkanbaltsarkano karogu

Likuma «Par Latvijas valsts karogu» 1. pantā noteikts, ka mūsu karogs ir sarkans ar baltu svītru. Sarkanbaltsarkano svītru attiecība ir 2:1:2. Karoga garuma un platuma attiecība ir 2:1. Likumā nav noteikts, cik lielam metros vai centimetros jābūt karogam, taču 4. pants paredz, ka karoga sarkanā krāsa ir karmīnsarkana un ka sarkanbaltsarkano svītru attiecībai, kā arī karoga garuma un platuma attiecībai neatkarīgi no karoga izmēriem jāatbilst likumā noteiktajām proporcijām. Tātad valsts karogs var būt dažāda lieluma, svarīgi ir ievērot krāsu un svītru attiecības.

Valsts karogu pie Saeimas, Ministru kabineta, pilsētu un novadu domju, visu veidu iestāžu, uzņēmumu un organizāciju ēkām, kā arī dzīvojamām ēkām paceļ: 16. februārī, 24. februārī, 25. martā (sēru noformējumā), 1. maijā, 4. maijā, 14. jūnijā (sēru noformējumā), 17. jūnijā (sēru noformēju-

mā), 4. jūlijā (sēru noformējumā), 11. novembrī, 18. novembrī, decembra pirmajā svētdienā (sēru noformējumā). Valsts karogu var pacelt vai citādi lietot arī tautas, darbā vai ģimenes svētkos, atceres dienās, kā arī citos gadījumos, garantējot tam pienācīgu cieņu.

Ministru kabinets savukārt paredzejis likuma piemērošanas noteikumus, valsts karoga un tā kāta izgatavošanas kārtību, kā arī personas, kuras ir atbildīgas par karoga pacelšanu un lietošanu.

Latvijas valsts karogu izkar pie ēkas, to piestiprinot pie kāta, ko ievieto speciālā turētājā pie ēkas fasādes — tā, lai karogs atrastos ne tuvāk kā 2,5 metrus no zemes. Ja karogu izvieto uz ielas, laukumā vai pret kādas ēkas fasādi, to nostiprina mastā ne zemāk par septiņiem metriem.

Ja Latvijas valsts karogu paceļ sēru noformējumā, virs karoga pie kāta piestiprina melnu lenti, kuras platums ir 1/20 no karoga platuma — tā, lai gali brīvi kristu

visā karoga platumā. Mastā uzvilktos karogus nolaiž pusmastā bez sēru lentes.

Vietās, kur valsts karogs nav pastāvīgi, to paceļ, saulei austot, un nolaiž, saulei rietot (atbilstoši kalendāra laikam), vai paceļ tad, kad sākušies svētki, svinības vai sēru ceremonija, un nolaiž, kad pasākumi beigušies.

Izgatavot karogu ir tiesīga jebkura fiziska, arī juridiska persona, ja tas paredzēts tās darbību regulējošā normatīvajā aktā un ja to dara atbilstoši likuma «Par Latvijas valsts karogu» noteiktajām prasībām.

Kāta garumu un diametru izvēlas proporcionāli karoga lielumam, ievērojot šādas prasības:

- ✓ tam jābūt garākam par karoga garāko malu;
- ✓ tam jābūt taisnam un gludam, baltā krāsā;
- ✓ tā augšējā galam jābūt plakanam, noapaļotam, par vairākiem centimetriem lielākam nekā kāta diametrs (galā var būt arī

dekoratīvs konusveida, lodveida vai elipses veida uzgalis).

Noteikumi paredz arī situācijas, kad aizliegts pacelt Latvijas valsts karogu, piemēram, virs un pie ēkām, kuras ir avārijas stāvoklī vai kurās veic kapitālo remontu vai labo fasādi, kā arī citās nepiemērotās vietās un apstākļos (kokos, virs un pie saimniecības ēkām, nesakoptās vietās, ražošanas objektos). Bojātu vai izbalējušu Latvijas valsts karogu aizliegts lietot.

Par valsts karoga pacelšanu pie ēkām atbilstoši likumam «Par Latvijas valsts karogu» un šo Ministru kabineta noteikumu prasībām atbild ēkas valdītājs vai turētājs, vai tā pilnvarotā persona, kurai uzlikts attiecīgais pienākums, bet pasākumos — to organizētājs.

(!) Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteikts, ka nav pieļaujama netīra, izbalējuša, bojāta vai saburzīta Latvijas valsts karoga lietošana. To šajā gadījumā var uzskatīt kā klajas necieņas

izrādīšanu valsts simbolam un vainīgo presonu var administratīvi sodīt ar naudas sodu līdz 250 latiem.

Personu, kura nepaceļ valsts karogu likuma «Par Latvijas valsts karogu» 2. panta 5. punktā minētajos datumos un paceļ to neatbilstošā noformējumā (piemēram, atceres vai sēru dienā bez sēru noformējuma), var saukt pie administratīvās atbildības sašķaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu un sodīt ar naudas sodu līdz 30 latiem. Toties Krimināllikuma 93. pantā paredzēts, ka par Latvijas valsts karoga noraušanu, saplēšanu, zaimošanu vai iznīcināšanu vainīgo var sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trīs gadiem vai piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz 50 minimālajām mēnesal-gām.

Izmantots «Praktiskais Latvietis»

DER ZINĀT

Kā atbrīvoties no ķirmjiem?

Ķirmji ieperinājušies vecā gulbūvē: vai ir kāds efektīvs veids, kā no viņiem atbrīvoties?

Koksni iznīcinošie ķirmji var izbukt gan slapjiem, gan izžāvētiem kokmateriāliem. Kad ķirmji sabojājuši koksni, tās virspusē labi redzami caurumi, pa kuriem ārā birst gaišs vai tumšs pulveris. Ķirmji dzimst maija sākumā un pirmās 2-3 nedēļas nekā neēd un nebojā, bet mātītes iedēj oļiņas, un pēc divām nedēļām dzimst kāpuri, kuri sāk koksnes iznīcināšanu.

Ķirmju apkarošana ir sarežģīta tāpēc, ka tie atrodas dziļi koka izstrādājumos un

grūti virsmu piesūcināt ar kādu līdzekli. Lai labāk izvairītos no ķirmjiem, koksne būtu jau laikus jāapstrādā un jāatjauno koksnes aizsargpārklājums.

Tomēr jāatceras, ka pārmērīga koka poru bloķēšana var izraisīt mehāniskas deformācijas. Pret ķirmjiem jāizvēlas mūsdienīgi līdzekļi, kas iedarbojas tikai uz šiem kaitēkļiem, bet nekaitē cilvēkam un apkārtējai videi. Ir izveidoti speciāli līdzekļi, kas palīdz tikt vaļā no ķirmjiem — *Bochemit Plus* un *Pivotex Base*.

Ar ķirmjiem diezgan veiksmīgi iespējams cīnīties ar mājās pagatavotiem līdzekļiem. Viens no variantiem ir maisi-

jums, kas sastāv no 100 daļām terpentīna, 5 daļām vaska, 5 daļām parafina un 3 daļām kreolīna. Šis maisījums ir vairāk domāts profilaksei no ķirmjiem un citiem koksnes kukaiņiem.

Ķirmju iznīcināšanai domāti varianti: maisījums no terpentīna un petrolejas (3:1), naftalīna piesātinātais šķīdums benzīnā vai vazelinā. Ar šiem līdzekļiem nepieciešams ieziest visus caurumus koksne un aizbāzt ar vasku vai parafinu, lai līdzeklis neizgaistu.

Inficētās koksnes apstrādi parasti veic 2-3 reizes ar trīs nedēļu pārtraukumu.

Izmantoti interneta materiāli

